Interreg

Co-funded by the European Union

NEXT Black Sea Basin

green mascot

GREENMASCOT Uygulama Kılavuzu

"Sürdürülebilirlik Yarışı"

ΔΗΜΟΣ ΗΡΩΙΚΗΣ ΠΟΛΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ

ÇORLU BELEDİYESİ GENÇLİK VE SPOR KULÜBÜ

İçindekiler

GreenMascot Araç Kiti, yerel yönetimlerin, spor kuruluşlarının, okulların ve toplumun ilgili paydaşlarının spor alanında ve spor aracılığıyla çevresel sürdürülebilirlik faaliyetlerini planlamalarına ve uygulamalarına yardımcı olmak amacıyla geliştirilmiş pratik bir kaynaktır.

Araç Kiti, birbiriyle bağlantılı iki temel ihtiyaca yanıt vermektedir: spor faaliyetlerinin ve etkinliklerinin çevresel ayak izinin azaltılması ve sporun, çevre bilinci ile davranış değişikliğini destekleyen görünür ve ilgi çekici bir platform olarak kullanılabilmesi.

Araç Kiti, GreenMascot Projesi'nin hedeflerini Karadeniz Havzası bölgesindeki farklı yerel koşullara uyarlanabilecek pratik bir rehbere dönüştürmektedir. İçeriğinde; daha çevreci spor etkinliklerinin, farkındalık kampanyalarının, eğitim faaliyetlerinin, eğitim ve sertifikasyonla ilgili çalışmaların planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesini destekleyen öneriler, örnekler, kontrol listeleri, göstergeler ve şablonlar yer almaktadır.

Araç Kiti, esnek bir çalışma kaynağı olarak kullanılmalıdır. Kullanıcıların kendi ihtiyaçlarıyla en ilgili bölümleri ve araçları seçmeleri, bunları yerel koşullara uyarlamaları ve uygulama sürecinde edinilen deneyimlerden yararlanarak geliştirmeleri teşvik edilmektedir.

01. Giriş

02. Spor Alanında ve Spor Yoluyla Sürdürülebilirlik

03. Çevre Dostu ve Sürdürülebilir Spor Etkinliklerinin Düzenlenmesi

04. Spor Yoluyla Kamuoyu Bilinçlendirme Kampanyalarının Düzenlenmesi

05. Eğitim ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi

06. Eğitimler, Atölye Çalışmaları ve Kapasite Geliştirme

07. GreenMascot Sertifikasının Kullanılması

08. Araç Kitinin İzlenmesi, Değerlendirilmesi ve Uzun Vadeli Kullanımı

1. Giriş

1.1
Araç Kitinin Amacı

1.2
GreenMascot Proje Hedefleriyle Bağlantısı

1.3
Hedef Gruplar ve Yerel Yönetimlerin Rolü

1.4
Araç Kitinin Kullanımı

1.1 Araç Kitinin Amacı

GreenMascot Araç Kiti'nin amacı; belediyelerin, spor kuruluşlarının, okulların ve diğer yerel paydaşların genel çevre bilincinden uygulanabilir ve ölçülebilir eylemlere geçmelerine yardımcı olmaktır.
Spor faaliyetleri; ulaşım, enerji ve su kullanımı, atık oluşumu, yiyecek ve içecek tüketimi, ekipman ve altyapı kullanımı ile doğal alanların kullanımı yoluyla çevresel etkiler oluşturabilir. Bununla birlikte spor, güçlü bir sosyal ve eğitsel etkiye sahip olup sporculara, öğrencilere, ailelere, taraftarlara, gönüllülere ve daha geniş topluluklara ulaşma imkânı sunmaktadır.

Araç Kiti iki temel amacı desteklemektedir:

- spor faaliyetlerinin, etkinliklerinin ve tesislerinin çevresel etkilerinin azaltılması;
- çevre bilincini ve daha sürdürülebilir davranışları teşvik etmek amacıyla spordan yararlanılması.

Rehber, kuralcı bir yaklaşım yerine pratik ve farklı koşullara uyarlanabilir bir yapıda hazırlanmıştır. Küçük bir spor kulübü, basit bir kontrol listesi kullanarak bir veya iki öncelikli eyleme odaklanabilirken, bir belediye; spor kuruluşlarını, okulları ve toplumdaki paydaşları kapsayan daha geniş kapsamlı bir yerel girişimi koordine etmek amacıyla Araç Kitinin birden fazla bölümünü bir arada kullanabilir.

Araç Kiti; bir spor etkinliği, okul atölyesi veya farkındalık kampanyası gibi tekil faaliyetlerde kullanılabileceği gibi, daha uzun vadeli bir sürdürülebilirlik programının parçası olarak da kullanılabilir.

Kullanıcılar, sahip oldukları kaynaklarla gerçekçi, ölçülebilir ve orantılı eylemlere odaklanmalıdır. Burada temel amaç; uygulama yoluyla deneyim kazanmak, sonuçları değerlendirmek ve gelecekte gerçekleştirilecek faaliyetleri geliştirmektir.

Araç Kiti, gerekli olduğu durumlarda ilgili ulusal mevzuat, belediye düzenlemeleri ile teknik ve güvenlik gereklilikleri ile birlikte kullanılmalıdır.

Pratik Öneriler

1

Mevcut uygulamaları ve faaliyetle bağlantılı başlıca çevresel etkileri değerlendirerek işe başlayın.

2

Gerçekçi ve uygulanabilir birkaç öncelik belirleyin.

Define clear responsibilities, actions and expected results.

3

Planlama aşamasından itibaren ilgili paydaşları sürece dahil edin.

Düzenli olarak takip edilebilecek basit göstergeler kullanın.

4

Araç Setini kuruluşun büyüklüğüne, kaynaklarına ve yerel koşullarına göre uyarlayın.

Uygulamanın kanıtlarını kaydedin ve sonuçları gelecekteki faaliyetleri iyileştirmek için kullanın.

1.2 GreenMascot Projesi Hedefleriyle Bağlantı Kurun

GreenMascot Araç Seti, GreenMascot projesinin hedeflerine ulaşılmasında kullanılan temel pratik araçlardan biridir.

Projenin genel amacı; Karadeniz Havzası bölgesindeki yerel yönetimlerin, sporun iletişim gücünden yararlanarak çevre bilincini artırma, çevre dostu davranışları teşvik etme, doğanın, biyolojik çeşitliliğin, yeşil altyapının, deniz ve kıyı ekosistemlerinin korunmasına katkı sağlama ve kirliliğin azaltılması konularındaki kapasitelerini güçlendirmektir.

Araç Seti, bu amaca dört temel alanda katkı sağlamaktadır.

Yerel kapasitenin geliştirilmesi

1

Araç Seti, yerel yönetimlere ve paydaşlarına; spor alanında ve spor aracılığıyla çevresel girişimleri planlama, koordine etme, uygulama ve değerlendirme süreçlerinde yardımcı olacak pratik rehberlik sunmaktadır.

Sporun çevresel etkisinin azaltılması

2

Araç Seti; ulaşım, atık, enerji, su, yiyecek ve içecek, satın alma, altyapı ve doğal alanların sorumlu kullanımıyla ilgili pratik önlemleri desteklemektedir.

Farkındalık ve davranış değişikliği için spordan yararlanılması

3

Araç Seti; spor aracılığıyla çevreye karşı daha sorumlu davranışları teşvik eden farkındalık kampanyalarını, eğitim faaliyetlerini, eğitim programlarını, etkileşimli araçları ve diğer uygulamaları desteklemektedir.

Sınır ötesi iş birliğinin desteklenmesi

4

Araç Seti, farklı ortak ülkelerde uyarlanabilecek ortak bir çerçeve sunmakta; Karadeniz Havzası genelinde deneyimlerin paylaşılmasına, yaklaşımların karşılaştırılmasına ve başarılı uygulamaların yaygınlaştırılmasına olanak sağlamaktadır.

Proje, "yaparak öğrenme" yaklaşımını benimsemektedir. Araç Setinin, eğitimler sırasında kullanılması ve katılımcı ülkelerde gerçekleştirilecek uygulamalı spor etkinlikleri ile farkındalık faaliyetleri aracılığıyla test edilmesi amaçlanmaktadır.

Bir faaliyet planlanırken, kullanıcıların dört temel soruya cevap verebilmesi gerekir:

Faaliyet hangi çevresel soruna çözüm getirmektedir?
Kimler sürece dahil edilmeli veya kimler üzerinde etki oluşturulmalıdır?
Hangi somut değişikliğin gerçekleşmesi beklenmektedir?
Sonuç nasıl izlenecek ve nasıl iletişim kurulacaktır?
Bu sorular, yerel faaliyetlerin GreenMascot'un genel hedefleriyle bağlantılı kalmasını sağlamaya yardımcı olur.

Pratik Öneriler

1. Her faaliyeti, açık bir çevresel veya kapasite geliştirme hedefiyle ilişkilendirin.
2. Yalnızca genel çevresel mesajlara dayanmak yerine, beklenen sonuçları net bir şekilde tanımlayın.
3. Katma değer sağladığı durumlarda farklı sektörlerden kuruluşları sürece dahil edin.
4. Sonuçların karşılaştırılması veya paylaşılması gereken durumlarda ortak araç ve göstergeler kullanın.

Örnek / İyi Uygulama

Bir belediye ile yerel bir spor kulübü, plastik atıkların azaltılması ve yerel kıyı çevresinin korunmasına odaklanan bir GreenMascot spor etkinliğini birlikte düzenleyebilir.

Belediye; atık toplama çalışmalarını koordine edebilir, yeniden kullanılabilir içme suyu seçenekleri sunabilir ve bir çevre kuruluşunu sürece dahil edebilir. Spor kulübü ise sporcuları GreenMascot elçileri olarak görevlendirebilir ve kampanyayı katılımcılar ile taraftarlar arasında tanıtabilir. Bir okul da belirlenen çevresel konuya yönelik kısa eğitici mesajlar veya yaratıcı etkinlikler hazırlayabilir.

Daha sonra ortaklar; toplanan atık miktarını, ulaşılan katılımcı sayısını ve alınan geri bildirimleri kayıt altına alabilir. Elde edilen sonuçlar, diğer ülkelerdeki proje ortaklarıyla paylaşılabilir ve gelecekte düzenlenecek etkinliklerin geliştirilmesinde kullanılabilir.

Bu örnek; çevresel eylem, kamuoyu farkındalığı, paydaşlar arası iş birliği, kapasite geliştirme ve sınır ötesi bilgi ve deneyim paylaşımına aynı anda katkı sağlamaktadır.

1.3 Hedef Gruplar ve Yerel Yönetimlerin Rolü

GreenMascot Araç Seti, spor alanında ve spor aracılığıyla çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlayabilecek paydaşlara yöneliktir.
Başlıca hedef gruplar şunlardır:

Yerel yönetimler ve belediye idareleri
Yerel yönetimler merkezi bir koordinasyon rolü üstlenmektedir. İlgili birimler arasında spor, gençlik, eğitim, çevre, kamu etkinlikleri, altyapı, ulaşım, atık yönetimi ve iletişim birimleri yer alabilir.

Spor kuruluşları ve spor kulüpleri
Spor kulüpleri, dernekler, etkinlik organizatörleri ve tesis işletmecileri; antrenmanların, müsabakaların, tesislerin ve halka açık etkinliklerin çevresel etkilerini doğrudan etkileyebilir.

Okullar, öğretmenler ve öğrenciler
Okullar ve beden eğitimi öğretmenleri, çevre eğitimini spor, hareket ve uygulamalı etkinliklerle ilişkilendirebilir. Öğrenciler kampanyalara, yarışmalara, atölye çalışmalarına ve sürdürülebilirlik faaliyetlerine katılabilir.

1.3 Hedef Gruplar ve Yerel Yönetimlerin Rolü

GreenMascot Araç Seti, spor alanında ve spor aracılığıyla çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlayabilecek paydaşlara yöneliktir. Bunlar arasında sporcular, antrenörler ve gönüllüler, vatandaşlar ve taraftarlar, çevre kuruluşları, yerel işletmeler ve hizmet sağlayıcılar yer almaktadır.

Proje ayrıca yerel yönetimleri, spor kuruluşlarını, öğrencileri, öğretmenleri ve vatandaşları temel yararlanıcılar olarak belirlemektedir. Yerel yönetimler, GreenMascot faaliyetlerinin koordinatörü, kolaylaştırıcısı ve uzun vadeli destekçisi olarak önemli bir role sahiptir.

Yerel Yönetimlerin Temel Rolleri

1. Yerel çevresel ve sportif önceliklerin belirlenmesi

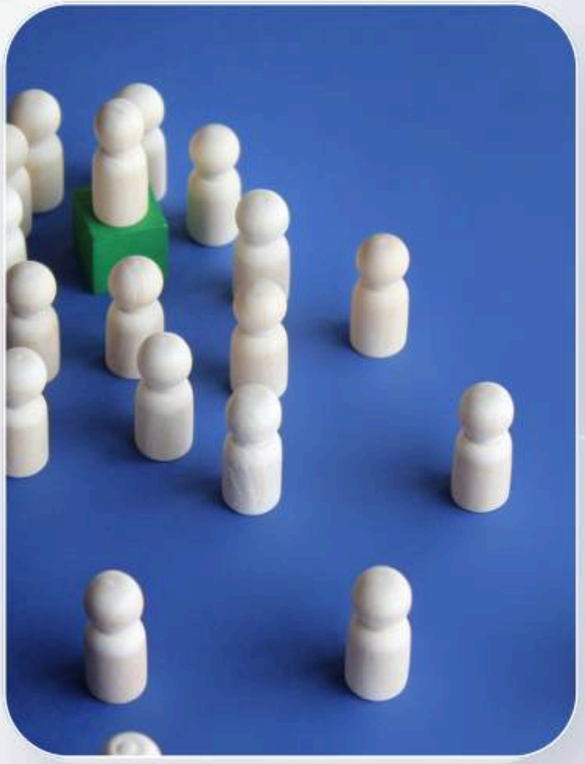
2. İlgili belediye birimlerini ve dış paydaşları bir araya getirmek

3. Spor etkinliklerinde ve tesislerinde daha çevreci uygulamaları desteklemek

4. Spor kuruluşları ve okullarla iş birliğini teşvik etmek

5. Farkındalık ve iletişim faaliyetlerini desteklemek

6. Sonuçların toplanmasına ve değerlendirilmesine yardımcı olmak

Pratik Öneriler

1

Tek bir yerel koordinatör belirleyin.

- Detaylı planlamaya başlamadan önce faaliyet için gerekli paydaşları belirleyin.

2

Sorumlulukları erkenden belirleyin.

- Mevcut belediye, okul ve spor ağlarından mümkün olduğunca yararlanın.

3

Spor kuruluşlarına ve okullara planlama sürecinde aktif bir rol verin.

- Daha küçük kuruluşlar için gereklilikleri kuruluşun kapasitesine uygun şekilde belirleyin.

4

Uygulama sonrasında sonuçları birlikte değerlendirin.

Örnek / İyi Uygulama

Bir topluluk spor etkinliği planlayan belediye; belediyenin spor ve çevre birimleri, yerel bir spor kulübü, bir okul ve bir çevre kuruluşundan oluşan küçük bir GreenMascot çalışma grubu oluşturabilir.

Belediye etkinliği koordine eder ve etkinlik alanını sağlar. Spor kulübü atıkların azaltılmasına yönelik önlemler alır ve çevresel amacı sporculara ve taraftarlara aktarır. Okul kısa bir eğitim etkinliği hazırlar. Çevre kuruluşu ise atıkların ayrıştırılması ve yerel doğal alanın korunması konusunda danışmanlık sağlar.

Bir sporcu veya antrenör, etkinlik sırasında GreenMascot elçisi olarak görev yapar. Faaliyet sonrasında ortaklar; katılımcı sayısını, atık sonuçlarını, geri bildirimleri ve edinilen deneyimleri birlikte değerlendirir. Belediye daha sonra bu deneyimi gelecekteki etkinlikleri planlarken veya diğer yerel spor kuruluşlarını desteklerken kullanabilir.

Bu tür bir iş birliği, her paydaşın kendi rolü ve kapasitesi doğrultusunda katkı sağladığını göstermektedir.

1.4

Araç Seti Nasıl Kullanılır

GreenMascot Araç Seti, esnek bir çalışma kaynağı olarak tasarlanmıştır. Belediye, spor kuruluşu, okul veya diğer paydaşlar tarafından sürdürülebilirlik sürecinin tamamını kapsayacak şekilde baştan sona kullanılabileceği gibi, belirli bir faaliyet konusunda rehberliğe ihtiyaç duyulduğunda ilgili bölümlerden seçilerek de yararlanılabilir.

Kullanıcıların tüm bölümleri veya araçları aynı anda uygulaması gerekmemektedir. İçerik; kuruluşun büyüklüğüne, spor dalının türüne, mevcut kaynaklara, yerel çevresel koşullara ve önceki deneyim düzeyine göre uyarlanmalıdır. Küçük bir spor kulübü kısa bir kontrol listesi ve öncelikli tek bir faaliyetle başlayabilirken, bir belediye birden fazla müdürlüğü, spor kuruluşunu ve okulu kapsayan daha geniş bir programı koordine etmek için Araç Setinin çeşitli bölümlerinden yararlanabilir.

Araç Seti, spor alanında ve spor aracılığıyla sürdürülebilirlik faaliyetlerinin planlanması ve uygulanmasının temel aşamalarını takip eden tematik bölümler halinde düzenlenmiştir:

1 Bölüm
Araç Setinin amacını, hedeflerini, hedef gruplarını ve genel kullanım şeklini tanıtır.

2 Bölüm
Spor alanında ve spor aracılığıyla sürdürülebilirliği açıklar; sporun çevresel ayak izini ve farkındalık ile davranışları etkileme potansiyelini ele alır.

3 Bölüm
Daha düşük çevresel etkiye sahip spor etkinliklerinin düzenlenmesine yönelik rehberlik sunar.

4 Bölüm
Spor aracılığıyla kamuoyu farkındalık kampanyalarının planlanmasını ve uygulanmasını destekler.

5 Bölüm
Spor kuruluşları, okullar ve yerel topluluklara yönelik eğitim ve bilgilendirme materyallerine odaklanır.

6 Bölüm
Eğitim, atölye çalışmaları ve kapasite geliştirme faaliyetlerini kapsar.

7 Bölüm
GreenMascot Sertifikasının, spor kuruluşlarının çevresel faaliyetlerini tanımak ve teşvik etmek amacıyla nasıl kullanılabileceğini açıklar.

8 Bölüm
İzleme, değerlendirme, uzun vadeli entegrasyon ve diğer belediyelere ve kuruluşlara aktarım konusunda rehberlik sunar.

Amacı Belirleyin

Araç Setinin; bir spor etkinliği, farkındalık kampanyası, okul faaliyeti, eğitim programı, sertifikasyon süreci veya uzun vadeli bir belediye girişimi için kullanılıp kullanılmayacağına karar verin.

Yerel Durumu Değerlendirin

Mevcut uygulamaları, başlıca çevresel etkileri, mevcut iş birliklerini, mevcut kaynakları ve kapasite eksikliklerini belirleyin.

İlgili bölümleri ve ekleri seçin

Planlanan faaliyet için yalnızca ihtiyaç duyulan materyalleri kullanın. Örneğin, bir etkinlik organizatörü Bölüm 3 ve 8'e, ayrıca Ek A1-A3'e odaklanabilir.

Araçları Uyarlayın

Kontrol listelerini, sorumlulukları, göstergeleri ve zaman çizelgelerini; yerel mevzuatı, kuruluşun kapasitesini ve spor dalının veya etkinlik alanının özelliklerini yansıtacak şekilde uyarlayın.

Sorumlulukları Belirleyin

Bir lider kuruluş veya koordinatör belirleyin ve belediye birimlerinin, spor kulüplerinin, okulların, tedarikçilerin, gönüllülerin ve diğer ortakların rollerini netleştirin.

Planlanan Faaliyetleri Uygulayın

Hazırlık ve uygulama sürecinde ilgili kontrol listelerini ve şablonları kullanın. Alınan kararları, katılımcıların sürece katılımını ve uygulamanın gerçekleştirildiğine ilişkin kanıtları kayıt altına alın.

İzleyin ve değerlendirin

Az sayıda, gerçekçi ve ölçülebilir gösterge belirleyin; nelerin iyi sonuç verdiğini değerlendirin ve iyileştirilmesi gereken alanları tespit edin.

İletişim kurun ve devamlılığı sağlayın

Sonuçları katılımcılar, vatandaşlar ve ortak kuruluşlarla paylaşın. Başarılı uygulamaları gelecekteki etkinliklere, yıllık spor takvimlerine veya kurumsal süreçlere entegre ederek devamlılığını sağlayın.

Pratik Öneriler

1

Araç Setinin hangi faaliyet veya soruna yönelik kullanılacağını açıkça tanımlayarak başlayın.

- Yalnızca yerel girişimle ilgili olan bölümleri, kontrol listelerini ve şablonları seçin.

2

Araçları doğrudan ve mekanik biçimde uygulamak yerine yerel koşullara uyarlayın.

- Araç Setinin kullanımını yönetmek ve tamamlanan belgelerin düzenli şekilde muhafaza edilmesini sağlamak üzere bir koordinatör görevlendirin.

3

Gerçekçi olarak izlenebilecek sınırlı sayıda ölçülebilir gösterge kullanın.

- Tamamlanmış kontrol listeleri, fotoğraflar, katılımcı listeleri, geri bildirimler ve izleme verileri gibi kanıtları kayıt altına alın ve muhafaza edin.

4

Her faaliyetin ardından Araç Setini gözden geçirin ve gelecekteki kullanımlar için gerekli değişiklikleri kayıt altına alın.

Yalnızca yerel girişimle ilgili bölümleri, kontrol listelerini ve şablonları seçin.

Sporda ve Spor Yoluyla Sürdürülebilirlik

2.1
Sporun Çevresel Ayak İzi

2.2
Farkındalık Yaratma ve Davranış Değişikliği Aracı Olarak Spor

2.3
Yerel Yönetimlerin, Spor Kuruluşlarının, Okulların ve Vatandaşların Rolü

2.4
Karadeniz Havzası Bölgesinde Sürdürülebilirlik Sorunları ve Fırsatları

2.1

Sporun Çevresel Ayak İzi

Spor; spor tesislerinin işletilmesi, antrenmanlar, müsabakalar, toplumsal etkinlikler ile katılımcıların ve seyircilerin ulaşım ve tüketim alışkanlıkları yoluyla çevresel etkiler oluşturabilir. Bu etkilerin ölçeği ve türü; faaliyetin niteliği, etkinlik alanı, altyapı, katılımcı sayısı ve yerel çevre koşulları gibi faktörlere bağlıdır.

Yerel yönetimler, spor kuruluşları ve okullar açısından sporun çevresel ayak izini anlamak, olası her etkinin ölçülmesini gerektirmez. Uygulamadaki temel amaç; belirli bir tesis veya faaliyet açısından en önemli çevresel alanları belirlemek ve mevcut kaynakları gerçekçi ve uygulanabilir iyileştirmelere yönlendirmektir.

Dikkate alınması gereken başlıca alanlar şunlardır:

- Enerji ve emisyonlar – Aydınlatma, ısıtma, soğutma, havalandırma, sıcak su ve spor ekipmanları.
- Ulaşım ve hareketlilik – Sporcuların, personelin, seyircilerin, gönüllülerin ve tedarikçilerin ulaşımı ve seyahatleri.
- Su – Duşlar, tuvaletler, temizlik, sulama ve içme suyu tesisleri.
- Atık ve malzemeler – Tek kullanımlık ürünler, ambalajlar, basılı materyaller, ekipmanlar ve atıkların ayrıştırılması.
- Yiyecek ve içecek – Ambalajlar, gıda atıkları, yeniden kullanılabilir servis ürünleri ve yeniden doldurma seçenekleri.
- Doğal alanlar ve biyolojik çeşitlilik – Parklar, ormanlar, nehirler, kıyı alanları, toprak, bitki örtüsü ve yaban hayatı üzerindeki etkiler.
- Gürültü ve aydınlatma – Yakın çevrede yaşayan topluluklar ve hassas doğal alanlar üzerinde oluşabilecek olası rahatsızlıklar.

Pratik Öneriler

1

En önemli çevresel etkilere odaklanın.

Sporun türünü, etkinlik alanını, katılımcı sayısını, altyapıyı ve çevresel koşulları dikkate alın. Her çevresel konu, her faaliyet için aynı ölçüde önemli olmayabilir.

2

Doğrudan müdahale edilebilecek alanlardan başlayın.

Gereksiz enerji kullanımı, su sızıntıları, tek kullanımlık ürünler, atık kutularının yerleşimi, ekipman kullanımı ve katılımcıların bilgilendirilmesi gibi pratik konulara öncelik verin.

3

Büyük yatırımları değerlendirmeden önce gereksiz tüketimi azaltın.

Kullanılmayan aydınlatma ve ekipmanların kapatılması, gereksiz baskıların azaltılması, su kayıplarının önlenmesi ve yeniden kullanılabilir alternatiflerin tercih edilmesi, düşük maliyetle hızlı ve somut iyileştirmeler sağlayabilir.

4

Malzeme ve hizmet satın alımlarında çevresel performansı göz önünde bulundurun.

Mümkün olduğu durumlarda dayanıklı, yeniden kullanılabilir, onarılabilir veya geri dönüştürülebilir ekipman ve ürünleri tercih edin; gereksiz ambalajları ve kısa ömürlü tanıtım malzemelerini azaltın.

Pratik Öneriler

5

Açık hava ve çevresel açıdan hassas alanlara özellikle dikkat edin.

Mümkün olduğunca mevcut güzergâhları ve tesisleri kullanın; bitki örtüsü, toprak ve yaban hayatı üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirin. Faaliyetlerin korunan veya hassas alanları etkileyebileceği durumlarda ilgili yerel yönetim veya çevre kurumuna danışın.

6

İlerlemeyi değerlendirmek için basit, gerçekçi ve ölçülebilir kanıtlar kullanın.

Enerji ve su tüketim kayıtları, katılımcıların ulaşım bilgileri, atık gözlemleri, kullanımı önlenen tek kullanımlık ürünlerin sayısı veya kayıt altına alınan çevresel olaylar; aşırı idari yük oluşturmadan yararlı bilgiler sağlayabilir.

2.2 Farkındalık Yaratma ve Davranış Değişikliği Aracı Olarak Spor

Spor; düzenli katılımı, ortak aidiyet duygusunu, takım çalışmasını ve görünür rol modelleri bir araya getirdiği için çevresel farkındalık yaratma ve davranış değişikliğini teşvik etmede güçlü bir platform olabilir. Bu durum, yerel yönetimler, spor kuruluşları ve okullar için yalnızca çevresel bilgileri aktarmanın ötesine geçerek insanların günlük spor ortamlarında daha sürdürülebilir davranışları benimsemelerini teşvik etme fırsatı sunar.

Farkındalık yaratma, insanların çevresel bir sorunu fark etmelerine ve bunun neden önemli olduğunu anlamalarına yardımcı olur. Davranış değişikliği ise belirli bir davranışın benimsenmesini ve tekrarlanmasını kolaylaştırarak bir adım daha ileri gider. Spor ortamlarında bu davranışlar; yeniden kullanılabilir su şişesi kullanmak, atıkları doğru şekilde ayrıştırmak, etkinliklere yürüyerek veya bisikletle gitmek, toplu taşıma kullanmak, doğal alanlarda çevreyi kirletmemek veya etkinlik sırasında çevresel kurallara uymak gibi uygulamaları içerebilir.

Tek başına bilgilendirme çoğu zaman yeterli değildir. Verilen mesajın davranış üzerinde etkili olabilmesi için beklenen davranışın açık, uygulanabilir ve uygun çevresel koşullarla desteklenmiş olması gerekir. Örneğin, atık toplama noktalarının bulunması zorsa seyircilerden atıkları ayrıştırmalarını istemek sınırlı bir etki yaratacaktır. Atık kutularının açıkça işaretlendiği ve kolay erişilebilir noktalara yerleştirildiği; personel, gönüllüler veya sporcuların da beklenen davranışı örnek olarak sergilediği durumlarda ise aynı mesaj çok daha etkili hâle gelir.

Spor yoluyla çevresel eylemleri teşvik ederken dört temel ilke özellikle önemlidir:

Eylemi toplumsal katılımla destekleyin.

Sporcuların, antrenörlerin, öğretmenlerin, gönüllülerin ve akranların davranışı örnek olarak göstermelerini ve pekiştirmelerini sağlayın.

Davranışı tekrarlayın ve pekiştirin.

Çevresel davranışları tek seferlik bilgilendirmelerle sınırlamak yerine düzenli antrenmanlara, okul faaliyetlerine, müsabakalara ve toplumsal etkinliklere entegre edin.

Eylemi kolay ve uygulanabilir hâle getirin.
Katılımcıların önerilen davranışı uygulayabilmeleri için gerekli imkânlara, bilgilere ve fırsatlara sahip olmalarını sağlayın.

Mesajı açık ve anlaşılır hâle getirin.

Genel veya soyut mesajlar yerine tek bir çevresel konuya ve uygulanabilir somut bir eyleme odaklanın.

Pratik Öneriler

1

Tek ve açık bir çevresel davranışa odaklanın.

Katılımcıların gerçekleştirmesi beklenen somut eylemi belirleyin; örneğin yeniden kullanılabilir su şişesi getirmek, atıkları doğru şekilde ayrıştırmak veya daha sürdürülebilir bir ulaşım seçeneğini tercih etmek.

2

Sürdürülebilir seçeneği uygulanabilir ve erişilebilir hâle getirin.

Çevresel iletişim; açıkça işaretlenmiş atık toplama noktaları, su dolum imkânları, bisiklet park alanları, toplu taşıma bilgileri veya doğal alanlardaki faaliyetlere yönelik yönlendirmeler gibi uygun koşullarla desteklenmelidir.

3

Güven duyulan kişileri görünür rol modeller olarak kullanın.

Sporcular, antrenörler, öğretmenler, takım kaptanları ve gönüllüler, çevresel davranışları bizzat uygulayarak çevresel mesajların güvenilirliğini ve etkisini artırabilirler.

4

İletişimi aktif katılımla birleştirin.

Uygun olduğu durumlarda yalnızca afişlere, sunumlara veya sosyal medya mesajlarına dayanmak yerine spor temelli yarışmalar, açık hava etkinlikleri, oyunlar veya uygulamalı çevresel faaliyetlerden yararlanın.

Pratik Öneriler

5

İletişimi hedef gruba ve yerel koşullara uyarlayın.

Açık ve kapsayıcı bir dil, yaş grubuna uygun etkinlikler ve yerel toplumun çevresel sorunlarını ve spor koşullarını yansıtan örnekler kullanın.

6

Başarılı davranışları zaman içinde pekiştirin.

Temel davranışları düzenli spor faaliyetleri sırasında tekrarlayın ve katılımcılara katkılarının ne gibi sonuçlar sağladığına ilişkin basit ve anlaşılır geri bildirimler sunun.

Farkındalık ve davranış değişikliği faaliyetleri; katılımcılara ulaşılıp ulaşılmadığını, katılımcıların sürece aktif olarak katılıp katılmadığını ve somut bir eylem gerçekleştirmeye teşvik edilip edilmediğini gösteren sınırlı sayıda gösterge kullanılarak izlenmelidir.

Kullanılabilecek temel göstergeler şunlardır:

- **Çevresel faaliyeti tamamlayan katılımcı sayısı;**
- **Hedeflenen çevresel eylemi gerçekleştiren katılımcıların yüzdesi;**
- **Verilen çevresel taahhüt veya sözlerin sayısı;**
- **Faaliyet öncesinde ve sonrasında yöneltilen basit bir soruya verilen yanıtlardaki değişim;**
- **Takip veya tekrar niteliğindeki faaliyetlerin sayısı.**

2.3 Yerel Yönetimlerin, Spor Kuruluşlarının, Okulların ve Vatandaşların Rolü

Sürdürülebilir spor; yerel yönetimler, spor kuruluşları, okullar, çevre kuruluşları, işletmeler ve vatandaşlar arasında iş birliğini gerektirir.

Yerel yönetimler harekete geçmek için gerekli koşulları oluştururken, spor kuruluşları, okullar ve yerel topluluklar sürdürülebilir uygulamaları günlük hayata geçirir. Diğer paydaşlar ise uzmanlık, hizmet ve uygulamaya yönelik destek sağlayabilir.

Sorumluluklar, her bir paydaşın rolü ve kapasitesi doğrultusunda belirlenmelidir.

Paydaş / Temel Katkısı

Mümkün olan her durumda mevcut yerel yapılardan yararlanılmalıdır. Belediye birimleri, okul ağları, spor kulüpleri, gençlik yapılanmaları ve toplum kuruluşları; yeni idari yapılar oluşturmaya gerek kalmadan sorumlulukların koordine edilebileceği mevcut iş birliği kanalları sunmaktadır.

Yerel Yönetim	Koordinasyon, politika desteği, tesisler, izinler ve yerel iş birlikleri
Spor Kuruluşu / Spor Kulübü	Antrenmanlar, etkinlikler ve kulüp faaliyetleri sırasında uygulamaların hayata geçirilmesi
Vatandaşlar ve Destekçiler	Katılım, geri bildirim ve sürdürülebilir davranışların benimsenmesi
Çevre Kuruluşları / İşletmeler	Teknik uzmanlık, hizmetler, kaynaklar ve uzman desteği
Okul / Beden Eğitimi Öğretmeni	Çevresel öğrenme, gençlerin katılımı ve uygulamaların düzenli olarak tekrarlanması
Sporcular, Antrenörler ve Gönüllüler	Rol model olma, iletişim ve katılımcıların sürece aktif katılımının sağlanması

Pratik Öneriler

1

Her bir paydaşın gerçekçi olarak sağlayabileceği katkıyı netleştirin.

Sorumlulukları; kurumsal görev ve yetkiler, mevcut kaynaklar ve uygulama kapasitesi doğrultusunda dağıtın.

2

Mevcut yerel iş birliği yapılarından yararlanın.

Gereksiz yeni yapılar oluşturmak yerine belediye birimlerinden, spor kulüplerinden, okullardan, gençlik kuruluşlarından ve yerel toplum ağlarından yararlanın.

3

Koordinasyon için net bir irtibat noktası belirleyin.

Katılımcı kuruluşlar; uygulama, bilgilendirme ve takip süreçlerinde kiminle iletişime geçeceklerini bilmelidir.

4

Davranışları veya faaliyetleri etkilenecek kişileri sürece dâhil edin.

Sporculara, öğrencilere, gönüllülere, destekçilere ve ailelere fikirlerini ve uygulamaya yönelik geri bildirimlerini paylaşabilecekleri fırsatlar sunulmalıdır.

Pratik Öneriler

5

Çevresel mesajları uygulamaya yönelik desteklerle bütünleştirin.

Örneğin, atık ayrıştırmaya yönelik mesajlar uygun atık toplama noktalarıyla desteklenmeli; sürdürülebilir ulaşıma yönelik mesajlar ise uygulanabilir ulaşım bilgileri veya gerekli imkânlarla birlikte sunulmalıdır.

6

Uzman desteğine ihtiyaç duyulduğunda ilgili dış paydaşları sürece dâhil edin.

Çevre kuruluşları, tesis işletmecileri, ulaşım hizmeti sağlayıcıları, tedarikçiler ve yerel işletmeler; belediyelerin ve spor kuruluşlarının kendi bünyelerinde sahip olmayabileceği uzmanlık, bilgi veya hizmetleri sağlayabilir.

Yerel yönetimler ve ortak kuruluşlar, iş birliğinin etkin şekilde yürütülüp yürütülmediğini ve belirlenen sorumlulukların yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek için sınırlı sayıda gösterge kullanmalıdır.

Kullanılabilecek temel göstergeler şunlardır:

2.4 Karadeniz Havzası Bölgesinde Sürdürülebilirlik Sorunları ve Fırsatları

Karadeniz Havzası, farklı çevresel koşullara, altyapıya ve kaynaklara sahip bölgeleri kapsamakla birlikte; bu bölgelerin birçoğu iklim riskleri, kirlilik, doğal alanlar üzerindeki baskı ve çevresel eylem kapasitesinin sınırlı olması gibi ortak sorunlarla karşı karşıyadır.

Bu sorunlar; aşırı hava olayları, atıklar, yüksek enerji ve su tüketimi ile kamusal ve doğal alanlar üzerindeki baskı yoluyla spor faaliyetlerini de etkilemektedir.

Aynı zamanda spor; spor tesisleri, etkinlikler, okullar, kulüpler ve yürüme ile bisiklete binme gibi aktif ulaşım yöntemleri aracılığıyla yerel düzeyde somut çevresel eylemler gerçekleştirmek için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Ortak Sorun / Spor Yoluyla Fırsat

İklim değişikliği ve aşırı hava olayları

Etkinlik tarihlerini, güzergâhları ve tesisleri koşullara göre uyarlayın; açık hava faaliyetlerinin dayanıklılığını artırın.

Yüksek kaynak tüketen altyapı

Enerji, su ve malzeme verimliliğine yönelik pratik önlemler uygulayın.

Kirlilik ve çevreye atılan çöpler

Spor faaliyetlerine katılımı, atıkların önlenmesi ve çevresel farkındalık çalışmalarıyla birleştirin.

Yerel kapasite farklılıkları

Mevcut personel ve kaynaklara göre uyarlanabilen, ölçeklenebilir uygulamalar kullanın.

Biyolojik çeşitlilik ve doğal alanlar üzerindeki baskı

Sorumlu açık hava sporlarını ve hassas alanların korunmasını teşvik edin.

Toplumdaki çevresel farkındalık düzeylerinin farklılığı

Çevresel eylemleri görünür kılmak için sporun, okulların ve toplum katılımının gücünden yararlanın.

Pratik Öneriler

1

Yerel düzeyde önem taşıyan bölgesel sorunlara odaklanın.

Kıyı kirliliği bir belediye için öncelikli olabilirken, başka bir yerde aşırı sıcaklar, su kullanımı, eskiyen altyapı veya sınırlı ulaşım seçenekleri daha önemli olabilir.

2

Faaliyetleri mevcut kapasiteye göre uyarlayın.

Küçük belediyeler, okullar ve yerel spor kulüpleri; karmaşık çevre yönetim sistemleri yerine düşük maliyetli ve uygulanabilir önlemlerle başlayabilmelidir.

3

Spor faaliyetlerinde iklim ve çevresel riskleri dikkate alın.

Açık hava tesisleri, güzergâhlar ve kamusal alanlar kullanılırken aşırı sıcaklık, sel, fırtına, erozyon ve diğer yerel riskleri dikkate alın.

4

Hassas doğal alanları koruyun.

Hassas doğal alanları koruyun. Mümkün olduğunca mevcut yolları ve tesisleri kullanın, çevre üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirin ve gerektiğinde ilgili çevre kurumlarından veya korunan alanlardan sorumlu yetkili kurumlardan görüş alın.

Pratik Öneriler

5

Mevcut spor ve toplum yapılarını kullanın.

Mümkün olduğunca ayrı girişimler oluşturmak yerine çevresel eylemleri düzenli etkinliklere, antrenmanlara, okul faaliyetlerine ve yerel spor programlarına entegre edin.

6

Aktarılabilir uygulamaları doğrudan kopyalamak yerine yerel koşullara uyarlayın.

Temel çevresel hedefi koruyun; ancak uygulamanın ölçeğini, hedef grubunu, iletişim yöntemlerini, sorumlulukları ve altyapıyı yerel koşullara göre uyarlayın.

Kullanılabilecek temel göstergeler:

1. İklim veya çevresel risklere göre uyarlanan spor faaliyetlerinin sayısı

2. Uygulamaya konulan kirliliği önleme veya doğayı koruma tedbirlerinin sayısı

3. Yürüyüş, bisiklet, toplu taşıma veya paylaşımlı ulaşım seçeneklerini kullanan katılımcıların yüzdesi

4. Yerel koşullara uyarlanmış çevresel faaliyetlere katılan kuruluşların sayısı

5. Yerel koşullara uyarlanan iyi uygulamaların sayısı

3. Düşük Çevresel Etkiye Sahip Sürdürülebilir Spor Etkinliklerinin Düzenlenmesi

3.1 Düşük Çevresel Ayak İzine Sahip Spor Etkinliklerinin Planlanması

3.2 Ulaşım, Yiyecek ve İçecek, Atık, Altyapı ve Tedarikçiler

3.3 Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Kaynakların Sorumlu Kullanımı

3.4 Seyirci Katılımı ve Çevre Dostu Davranışların Teşvik Edilmesi

3.5 Spor Etkinliklerinin Çevresel Etkisinin Ölçülmesi

3.1
Sporun Çevresel Ayak İzi

Planlama aşaması, çevresel etkilerin önlenmesi veya azaltılması açısından en önemli fırsatı sunar. Etkinlik öncesinde alınan kararlar; katılımcıların ulaşım şekli, satın alınacak malzeme miktarı, atıkların nasıl yönetileceği ve yerel çevresel hassasiyetlerin yeterince korunup korunmayacağı dâhil olmak üzere etkinliğin daha sonraki birçok etkisini belirler.

Bu nedenle organizatörler, temel çevresel öncelikleri erken aşamada belirlemeli ve bunları sportif, mali, güvenlik ve erişilebilirlik gerekliliklerıyle birlikte etkinlik planına dâhil etmelidir. Amaç, olası tüm çevresel sorunları ele almak değil; ilgili etkinlik açısından en önemli çevresel etkileri belirlemek ve bunları azaltmaya yönelik uygulanabilir önlemler almaktır.

Uygulama Adımları:

1.
Başlıca çevresel etkileri belirleyin.

Operasyonel kararlar alınmadan önce etkinliğin özelliklerini dikkate alın: etkinliğin büyüklüğü, konumu, süresi, beklenen katılımcı ve seyirci sayısı, etkinlik alanının türü ve mevcut altyapı. Ulaşım, enerji, su, yiyecek, malzeme, atık veya doğal alanların rahatsız edilmesi gibi en büyük çevresel etkileri oluşturması muhtemel alanları belirleyin.

2.
Az sayıda, açık ve net çevresel hedef belirleyin.

Belirlenen çevresel etkilere göre gerçekçi öncelikler belirleyin. Hedefler; özel araç kullanımının azaltılması, tek kullanımlık malzemelerin kullanımından kaçınılması, gıda israfının azaltılması, yeniden kullanılabilir ekipman kullanımının artırılması veya yakın çevredeki doğal alanlar üzerindeki etkilerin önlenmesini içerebilir. Hedefler, karar alma süreçlerine yön verecek kadar açık ve mümkün olduğunca ölçülebilir olmalıdır.

3.
Etkinlik alanını seçin ve değerlendirin.

Mevcut spor tesislerine öncelik verin ve gereksiz inşaatlardan veya araziye müdahaleden kaçının. Etkinlik alanını seçerken toplu taşıma, yürüyüş ve bisikletle erişimin yanı sıra enerji, su ve atık yönetimi imkânlarını ve çevresel açıdan hassas alanlara yakınlığı dikkate alın.

4.
Etkinlik öncesinde ulaşımı planlayın.

Basit bir ulaşım planı oluşturun ve toplu taşıma, yürüyüş, bisiklet, araç paylaşımı ve ortak ulaşım seçenekleri hakkında açık ve anlaşılır bilgiler sağlayın. Bu seçeneklerin farklı hareketlilik ihtiyaçlarına sahip kişiler için uygulanabilir ve erişilebilir olmasını sağlayın.

5.
Satın alma süreçlerine çevresel gereklilikleri dâhil edin.

Tedarikçiler için ambalajların azaltılması, yeniden kullanılabilir malzemeler, yerel ürünler, enerji verimli ekipmanlar ve sürdürülebilir gıda veya temizlik seçenekleri gibi basit sürdürülebilirlik gereklilikleri belirleyin. Uygun olduğu durumlarda bu gereklilikleri tedarikçi şartnamelerine veya sözleşmelere dâhil edin.

6.
Kaynak kullanımını ve atık oluşumunun önlenmesini planlayın.

Gerçekten ihtiyaç duyulan miktarı önceden belirleyin ve gereksiz satın alımlardan kaçının. Yeniden kullanılabilir, onarılabilir, kiralanabilir veya geri dönüştürülebilir seçeneklere öncelik verin ve atıkların toplanmasını önceden planlayın. Önceliği önce atık oluşumunun önlenmesine ve yeniden kullanıma, ardından geri dönüşüme verin.

7.
Çevresel riskleri belirleyin ve sorumlulukları dağıtın.

Gürültü, aydınlatma, çevreye atılan çöpler ve geçici altyapı dâhil olmak üzere biyolojik çeşitlilik, su kaynakları ve kamusal alanlar üzerindeki olası etkileri değerlendirin. Her bir öncelikli eylem için ne yapılması gerektiğini, kimin sorumlu olduğunu ve ne zamana kadar tamamlanması gerektiğini belirleyin.

Planlama Süreci

Her spor etkinliği farklı olsa da yapılandırılmış bir planlama süreci, çevresel hususların etkinliğe tutarlı bir şekilde dâhil edilmesini sağlar. Organizatörlerin; sürdürülebilirlik hedeflerinin belirlenmesiyle başlayıp izleme ve değerlendirme ile sona eren, sistematik bir faaliyet sıralamasını takip etmeleri önerilir.

Basit bir planlama süreci şunları içerir:

Bu adımların izlenmesi, organizatörlerin genel sürdürülebilirlik hedeflerinden uygulamaya yönelik somut adımlara geçmelerine yardımcı olurken, çevresel hususların etkinlik planlama sürecinin tamamına entegre edilmesini sağlar.

3.2

Ulaşım, Yiyecek ve İçecek, Atık, Altyapı ve Tedarikçiler

Ulaşım, yiyecek-içecek hizmetleri, atık, altyapı ve satın alma süreçleri; etkinlik organizatörlerinin çevresel etkileri azaltabileceği temel operasyonel alanlardır. En uygun önlemler; etkinliğin büyüklüğüne, konumuna ve türüne, ayrıca mevcut altyapı ve hizmetlere bağlı olarak değişir.

Amaç; katılımcılar, seyirciler, personel ve tedarikçiler için daha düşük çevresel etkiye sahip seçenekleri uygulanabilir ve tercih edilmesi kolay hâle getirmektir. Organizatörler; gereksiz kaynak kullanımını önlemeye, atık ve emisyonları azaltmaya ve mümkün olduğunca mevcut tesis ve hizmetlerden yararlanmaya odaklanmalıdır.

Uygulama Adımları:

1.

Sürdürülebilir ulaşım seçeneklerini kullanmayı kolaylaştırın.

Etkinlik öncesinde toplu taşıma, yürüyüş, bisiklet ve araç paylaşımı seçenekleri hakkında açık ve anlaşılır bilgiler sağlayın. Mümkün olduğunca ortak ulaşımı destekleyin ve erişilebilirlik ihtiyaçlarını dikkate alarak gereksiz otopark talebini azaltın.

2.

Çevresel etkileri en aza indirecek şekilde yiyecek ve içecek hizmetlerini planlayın.

Yiyecek-içecek hizmeti sağlayıcılarıyla iş birliği yaparak mevsimsel, yerel ve bitki bazlı seçenekler sunun; gereğinden fazla sipariş vermekten kaçının ve gıda israfını azaltın. Mümkün olduğunca yeniden kullanılabilir servis malzemeleri kullanın ve tek kullanımlık şişeleri azaltmak için su dolum noktaları sağlayın.

3.

Etkinlik gerçekleşmeden önce atık oluşumunu önleyin.

Gereksiz malzeme, ambalaj ve tek kullanımlık ürünleri azaltın. Mümkün olduğunca yeniden kullanılabilir yönlendirme ve bilgilendirme materyalleri veya dijital alternatifler kullanın; yalnızca gerekli durumlarda baskı alın.

4.

Atık ayrıştırmayı kolay ve anlaşılır hâle getirin.

Gerekli noktalarda açık ve anlaşılır şekilde etiketlenmiş atık toplama alanları oluşturun. Yalnızca yerel atık yönetim sistemi tarafından desteklenen atık kategorilerini kullanın ve personel, gönüllüler ile tedarikçilerin bu alanları nasıl kullanacaklarını bildiklerinden emin olun.

5.

Mevcut ve yeniden kullanılabilir altyapıyı kullanın.

Mevcut altyapıya ve yeniden kullanılabilir veya kiralanabilir ekipmanlara öncelik verin. Yeniden kullanılabilecek geçici yapıları ve malzemeleri tercih edin; gereksiz enerji kullanımını ve toprak, bitki örtüsü ile hassas alanlar üzerindeki etkileri en aza indirin.

6.

Enerji ve su tüketimini azaltın.

Mevcut olduğu durumlarda enerji verimli ekipmanlar kullanın ve ihtiyaç duyulmadığında aydınlatma ile cihazları kapatın. Tesis yöneticileriyle koordinasyon içinde, mümkün olduğunca su tasarruflu donanımlar ve su dolum istasyonları kullanın.

7.

Tedarikçi seçiminde çevresel kriterleri uygulayın.

Tedarikçiler için ambalajların azaltılması, yeniden kullanılabilir malzemeler, kaynak verimliliği, atık yönetimi ve sorumlu teslimat gibi uygulanabilir sürdürülebilirlik gerekliliklerini belirleyin. Tedarikçilerin etkinlik öncesinde bu gerekliliklerini anladığından emin olun.

3.3 Biyolojik Çeşitliliğin Korunması ve Kaynakların Sorumlu Kullanımı

Parklarda, ormanlarda, dağlarda, nehirlerde, kıyı alanlarında ve diğer doğal ortamlarda gerçekleştirilen spor etkinlikleri, habitatlar ve doğal kaynaklar üzerinde baskı oluşturabilir. Güzergâhların kullanımı, geçici altyapı, atıklar, gürültü, aydınlatma, su tüketimi ve katılımcıların davranışları; bitki örtüsünü, yaban hayatını, toprağı ve su kalitesini etkileyebilir.

Bu nedenle organizatörler, etkinlik öncesinde olası çevresel hassasiyetleri belirlemeli ve etkileri önlemek veya en aza indirmek için etkinliğin niteliğine ve ölçeğine uygun önlemler almalıdır. Özellikle korunan alanlara, hassas habitatlara ve yaban hayatının daha savunmasız olabileceği dönemlere özel önem verilmelidir.

Uygulama Adımları:

1. Etkinlik alanının çevresel hassasiyetini değerlendirin.

Konum veya güzergâhı kesinleştirmeden önce korunan veya çevresel açıdan hassas alanları kontrol edin. Gerektiğinde, kısıtlamalar ve riskler hakkında ilgili yerel yönetim, alan yöneticisi veya çevre kuruluşuna danışın.

2. Mevcut tesisleri ve belirlenmiş güzergâhları kullanın.

Mevcut spor tesislerine, belirlenmiş parkurlara ve tanımlı rekreasyon alanlarına öncelik verin. Hassas habitatlardan geçen yeni güzergâhların gereksiz yere oluşturulmasından kaçının ve katılımcıların onaylanan alanlar içinde kalmasını sağlamak için etkinlik güzergâhlarını açıkça işaretleyin.

3. Mevsimsel ve hava koşullarına bağlı riskleri dikkate alın.

Etkinliğin zamanlamasının hassas yaban hayatını etkileyip etkilemeyeceğini veya erozyon ya da kirlilik gibi riskleri artırıp artırmayacağını değerlendirin. Gerektiğinde etkinliğin tarihini, güzergâhını veya konumunu değiştirin.

4. Etkinlik sırasında çevresel rahatsızlıkları en aza indirin.

Hassas alanlara erişimi kontrol edin; geçici altyapıyı, aydınlatmayı, ses sistemlerini ve araçları en az rahatsızlık yaratacak şekilde konumlandırın. Her türlü kısıtlamayı katılımcılara, gönüllülere, tedarikçilere ve seyircilere açıkça bildirin.

5. Su ve enerjiyi sorumlu bir şekilde kullanın.

Su ihtiyacını önceden belirleyin ve gereksiz su kullanımından kaçının. Mümkün olduğunca mevcut altyapıyı, verimli donanımları ve su dolum istasyonlarını kullanın. Enerji kullanımını sınırlandırın ve ihtiyaç duyulmadığında ekipmanları kapatın.

6. Malzeme kullanımını azaltın ve kirliliği önleyin.

Yeniden kullanılabilir, dayanıklı veya geri dönüştürülebilir malzemeler kullanın ve gereksiz tek kullanımlık ürünlerden kaçının. Uygun olduğu durumlarda dijital iletişimi tercih edin; çöplerin, atık suların, yakıtın veya diğer maddelerin yakın çevredeki toprağı ya da su kaynaklarını kirletmesini önleyin.

7. Etkinlik sonrasında alanı eski hâline getirin ve kontrol edin.

Etkinlik sonrasında tesis ve güzergâhları kontrol edin, tüm geçici malzemeleri ve atıkları kaldırın ve oluşan hasarları giderin. Gelecekteki etkinlikleri iyileştirmek için edinilen önemli deneyimleri ve çıkarılan dersleri kayıt altına alın.

İyi Uygulama Çerçevesi

Doğal ortamlarda spor etkinlikleri düzenlerken organizatörler aşağıdaki ilkeleri uygulamalıdır:

01

Kaçının

Mümkün olduğunca hassas habitatlar üzerindeki etkilerden kaçının.

02

Azaltın

Su, enerji ve ham madde tüketimini azaltın.

03

Yeniden Kullanın

Mevcut altyapıyı ve ekipmanları yeniden kullanın.

04

Eski Hâline Getirin

Etkinlik tamamlandıktan sonra etkinlik alanını eski hâline getirin.

05

Bilgilendirin

Katılımcıları biyolojik çeşitliliğin korunması ve doğada sorumlu davranış konusunda bilgilendirin.

Bu öneriler, Avrupa'daki sürdürülebilir spor girişimlerinden ve Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye'den örneklerden yararlanılarak hazırlanmıştır. Bu örnekler, biyolojik çeşitliliğin korunması, habitatların korunması ve kaynakların sorumlu kullanımının hem kentsel hem de doğal ortamlarda düzenlenen spor etkinliklerine nasıl entegre edilebileceğini göstermektedir.

3.4 Seyirci Katılımı ve Çevre Dostu Davranışların Teşvik Edilmesi

Katılımcılar ve seyirciler, tercihleri ve davranışları yoluyla bir spor etkinliğinin çevresel performansını önemli ölçüde etkileyebilir. Açık ve anlaşılır bilgilendirmeler ile pratik yönlendirmeler; sürdürülebilir ulaşım seçeneklerinin kullanılmasına, atıkların azaltılmasına, su dolum istasyonlarından yararlanılmasına, belirlenmiş güzergâhlara uyulmasına ve organizatör tarafından belirlenen diğer çevresel önlemlerin uygulanmasına yardımcı olabilir.

Bu nedenle iletişim, insanların kolayca anlayabileceği ve uygulayabileceği az sayıda açık ve somut eyleme odaklanmalıdır. Mesajlar etkinlik öncesinde paylaşılmalı, etkinlik alanında hatırlatılmalı ve uygun olduğu durumlarda etkinlik sonrasında takip edilmelidir.

Uygulama Adımları:

1. Temel çevresel eylemleri etkinlik öncesinde duyurun.

Etkinlik web sitelerinde, kayıt mesajlarında ve sosyal medya paylaşımlarında sürdürülebilirliğe ilişkin pratik bilgilere yer verin. Ulaşım seçeneklerini, su dolum noktalarını, atık ayrıştırma uygulamalarını ve alınması gereken özel çevresel önlemleri açıklayın.

2. Sürdürülebilir seçimleri görünür ve kolay hale getirin.

Ulaşım noktaları, atık toplama alanları, su dolum noktaları ve diğer önemli noktalarda açık ve anlaşılır işaretlemeler kullanın. Mesajları sade tutun ve katılımcıların ne yapması gerektiğini göstermek için kolayca tanınabilen sembollerden yararlanın.

3. Olumlu ve eyleme yönelik mesajlar kullanın.

Toplu taşıma kullanmak, yeniden kullanılabilir su şişesi getirmek ve atıkları doğru şekilde ayrıştırmak gibi basit ve olumlu davranışlara odaklanın. Mesajların dijital kanallarda, yönlendirme ve bilgilendirme tabelalarında, anonslarda ve gönüllülerin iletişiminde tutarlı olmasını sağlayın.

4. Gönüllüleri sürdürülebilir davranışları desteklemeye hazırlayın.

Gönüllüleri ve etkinlik personelini çevresel önlemler konusunda bilgilendirin. Uygun olduğu durumlarda "Yeşil Elçiler", katılımcıların su dolum ve atık toplama noktalarını bulmalarına yardımcı olabilir, sorularını yanıtlayabilir ve sorumlu davranışları teşvik edebilir.

5. Aktif katılım için basit fırsatlar sunun.

Uygun olduğu durumlarda spor ile çevresel farkındalığı bir araya getiren basit etkinliklere yer verin; örneğin çevre dostu davranış yarışmaları, biyolojik çeşitlilik hakkında bilgilendirme çalışmaları veya temizlik faaliyetleri düzenleyin. Bu etkinliklerin organizasyonun yapısına ve belirlenen çevresel hedeflere uygun olmasını sağlayın.

6. Dijital iletişimi değer kattığı yerlerde kullanın.

Bilgi paylaşımı ve baskı ihtiyacını azaltmak için QR kodlardan, dijital haritalardan, uygulamalardan veya elektronik ekranlardan yararlanın. Temel bilgilerin etkinlik alanındaki tüm katılımcılar tarafından erişilebilir olmasını sağlayın.

7. Sonuçları raporlayın ve katılımları takdir edin.

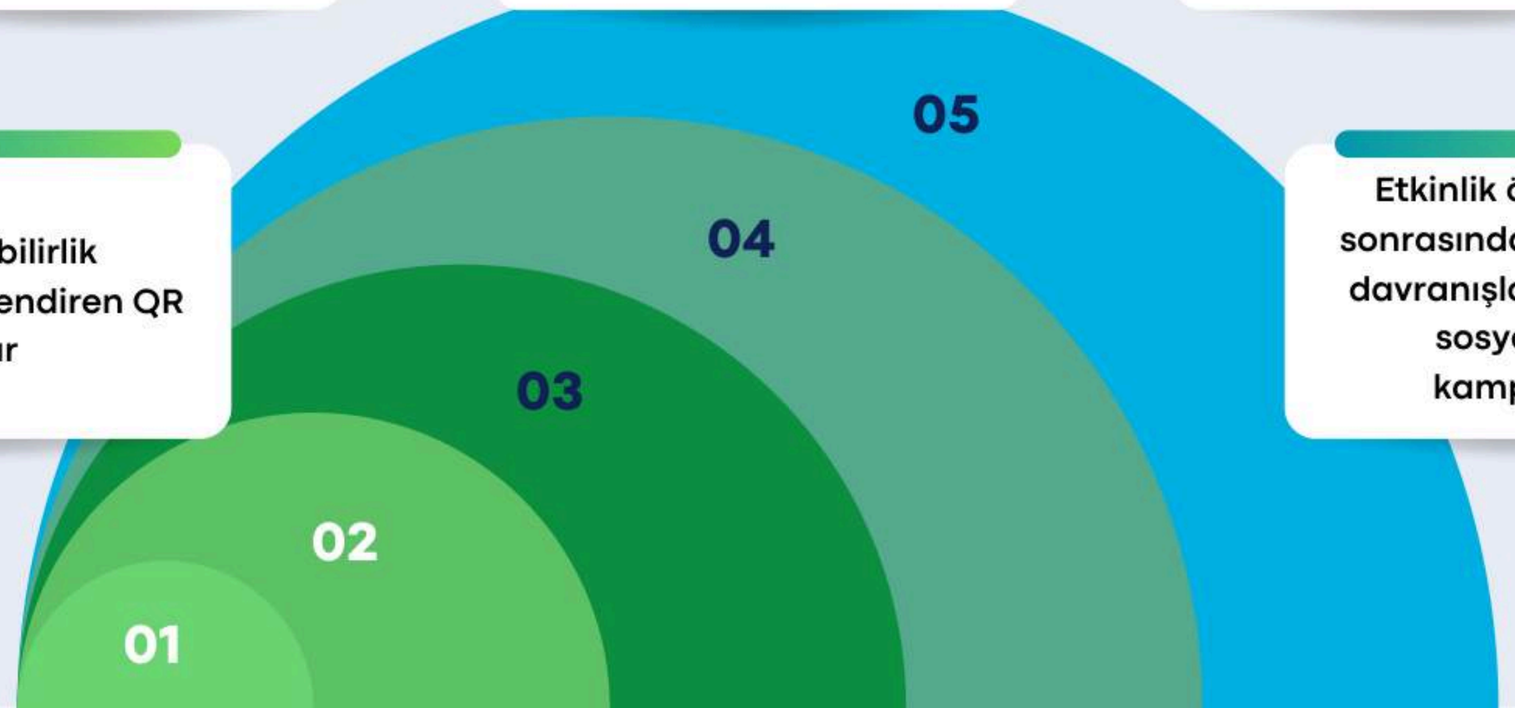
Etkinlik sonrasında temel çevresel sonuçları ve edinilen deneyimleri paylaşın. Uygun olduğu durumlarda, etkinliğin çevresel hedeflerine basit ve düşük etkili yollarla katkıda bulunan katılımcıları takdir edin.

Organizatörlerin katılımı artırmak ve kâğıt tüketimini azaltmak amacıyla aşağıdaki gibi dijital çözümlerden yararlanmaları önerilir:

Etkinlik mobil uygulamaları

Dijital haritalar ve programlar

Çevrim içi geri bildirim anketleri

Sürdürülebilirlik bilgilerine yönlendiren QR kodlar

Etkinlik öncesinde ve sonrasında sürdürülebilir davranışları teşvik eden sosyal medya kampanyaları

3.5 Spor Etkinliklerinin Çevresel Etkisinin Ölçülmesi

Seçilmiş çevresel göstergelerin ölçülmesi, organizatörlerin spor etkinliği için uygulanan önlemlerin hedeflenen sonuçlara ulaşıp ulaşmadığını ve hangi alanlarda ilave çalışmalara ihtiyaç duyulduğunu değerlendirmelerine yardımcı olur. Göstergeler, etkinliğin büyüklüğü ve türüyle orantılı olmalı ve planlama aşamasında belirlenen çevresel önceliklerle doğrudan bağlantılı olmalıdır.

Organizatörler, uygulamada kullanılamayacak büyük miktarda veri toplamaktan kaçınmalıdır. Az sayıda güvenilir gösterge, genellikle toplanması veya karşılaştırılması zor olan uzun bir ölçüm listesinden daha faydalıdır.

Uygulama Adımları:

1.
Etkinliğin öncelikleriyle bağlantılı göstergeleri seçin.

Ulaşım, atık, enerji, su, yiyecek veya biyolojik çeşitlilik gibi etkinliğin başlıca çevresel etkilerini yansıtan göstergeleri seçin. Uygun olduğu durumlarda daha ayrıntılı göstergeler için Ek A3'ten yararlanın.

2.
Gerçekçi olarak toplanabilecek verileri belirleyin.

Etkinlik öncesinde hangi verilerin mevcut olduğunu ve bunların nasıl toplanacağını belirleyin. Uygun olduğu durumlarda anketlerden, biletleme verilerinden, etkinlik alanı yöneticileri ve hizmet sağlayıcılardan alınan bilgilerden yararlanın; güvenilir şekilde ölçülemeyen göstergeleri kullanmaktan kaçının.

3.
Veri toplama sorumluluğunu belirleyin.

Her bir veri türünün kim tarafından ve ne zaman toplanacağını belirleyin. Etkinlik öncesinde organizatörler, etkinlik alanı yöneticileri ve ilgili hizmet sağlayıcılarla sorumluluklar konusunda mutabakata varın.

4.
Sonuçları düzenli ve tutarlı bir şekilde kayıt altına alın.

Karşılaştırılabilir etkinliklerde tutarlı ölçü birimleri ve hesaplama yöntemleri kullanın. Mümkün olduğunda çevresel verileri katılımcı sayısıyla ilişkilendirin; örneğin katılımcı başına atık miktarı veya su tüketimi gibi.

5.
Ölçüm sonuçlarını uygulamaya yönelik geri bildirimlerle birlikte değerlendirin.

Nicel verileri; katılımcılar, gönüllüler, tedarikçiler veya etkinlik alanı yöneticilerinden alınan kısa geri bildirimlerle destekleyin. Bu geri bildirimler, sonuçların daha iyi anlaşılmasına ve yalnızca sayısal verilerle ortaya konulamayan uygulamaya yönelik sorunların belirlenmesine yardımcı olabilir.

6.
Etkinlik sonrasında sonuçları özetleyin.

Etkinlik sonrasında göstergeleri, gerçekleştirilen faaliyetleri, elde edilen sonuçları ve temel sorunları içeren kısa bir özet hazırlayın. Özeti uygulamaya yönelik tutun ve gelecekteki etkinliklerin iyileştirilmesine odaklanın.

4. Spor Yoluyla Toplumsal Farkındalık Kampanyalarının Düzenlenmesi

4.1 Belediyeler Tarafından Farkındalık Kampanyalarının Planlanması

4.2 Spor Kulüplerinin, Sporcuların, Taraftarların ve Yerel Toplulukların Katılımının Sağlanması

4.3 Yerel ve Ulusötesi Kampanyalar için İletişim Araçları

4.4 Artırılmış Gerçeklik (AR) Deneyimi Dâhil Dijital ve Etkileşimli Araçların Kullanımı

4.5 Takip Faaliyetleri ve Toplumsal Katılımın Sürdürülmesi

Spor, insanları bir araya getirmek ve toplumsal değişimi teşvik etmek için güçlü bir araçtır. Spor temelli girişimler; yalnızca mesaj vermek yerine aktif katılımı, takım çalışmasını ve deneyimleyerek öğrenmeyi ön plana çıkararak yerel toplulukların çevresel sorunlarla doğrudan etkileşim kurmasını sağlar. Belediyeler, spor kuruluşları, okullar ve toplum kuruluşları bu faaliyetlerden yararlanarak sürdürülebilirlik konusunda farkındalık yaratabilir, sorumlu davranışları teşvik edebilir ve yerel katılımı güçlendirebilir.

Bu kampanyalar; gençler, aileler ve sporcular dâhil olmak üzere farklı gruplara ulaşarak eğitimi uygulamaya yönelik faaliyetlerle birleştirir ve yerel çevresel sorunların ele alınmasına katkı sağlar.

GreenMascot projesinin Karadeniz Havzası bölgesindeki uygulamaları kapsamında bu bölüm; etkili sürdürülebilirlik kampanyalarının tasarlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine yardımcı olacak uygulamaya yönelik rehberlik, araçlar ve örnekler sunmaktadır.

4.1 Belediyeler Tarafından Farkındalık Kampanyalarının Planlanması

Belediyeler, yerel sürdürülebilirlik çalışmalarına öncülük etme konusunda önemli bir konuma sahiptir. Yerel yönetimler, sporu etkili bir katılım aracı olarak kullanarak yalnızca bilgilendirme yapmanın ötesine geçebilir; aktif ve deneyimleyerek öğrenmeyi teşvik ederek kalıcı davranış değişikliğine katkı sağlayabilir.

Okullar, spor kulüpleri, sivil toplum kuruluşları, gençlik grupları ve işletmelerle iş birliği yapılması; daha geniş kitlelere ulaşılmasına, kaynakların paylaşılmasına ve yerel toplumun süreci sahiplenmesinin güçlendirilmesine yardımcı olur.

Planlama ve Uygulama İçin Temel Adımlar

Adım 1 – Hedefi Belirleyin:

Tek kullanımlık plastiklerin azaltılması, yerel biyolojik çeşitliliğin korunması veya çevreye atılan çöplerin azaltılması gibi açık ve net bir yerel önceliğe odaklanın.

Adım 2 – Hedef Kitleyi Belirleyin:

Faaliyetleri belirli hedef gruplara göre uyarlayın:

- Gençler ve Çocuklar
- Yetişkinler
- Okullar ve Eğitim Grupları

Adım 3 – Yerel İş Birlikleri Oluşturun:

Sporcuların katılımını sağlamak için spor kulüplerini, teknik uzmanlık için sivil toplum kuruluşlarını, sponsorluk için işletmeleri ve tanıtım için yerel medyayı sürece dâhil edin.

Adım 4 – İletişim Araçlarını Belirleyin:

Dijital iletişim kanallarını (sosyal medya, etkileşimli testler, GreenMascot AR deneyimleri ve QR kodlar) etkinlik alanındaki açık ve anlaşılır görsel materyallerle (afişler ve pankartlar) birlikte kullanın. Günlük hayatta uygulanabilecek somut eylemlere odaklanın.

Adım 5 – Eylem Odaklı Spor Etkinlikleri Düzenleyin:

Yeşil Yürüyüş/Koşu; Plogging (Koşarken Çöp Toplama); Topluluk Bisiklet Etkinlikleri; Çevre Temizliği Yarışmaları

Adım 6 – Örnek Olun:

Etkinliğin kendisinin de sürdürülebilir olmasını sağlayın: tek kullanımlık plastikleri ortadan kaldırın, su dolum istasyonları sağlayın, dijital kayıt sistemlerini kullanın ve toplu taşıma veya yürüyüşü teşvik edin.

Adım 7 – Etkiyi Değerlendirin ve Ölçün:

Kampanyanın erişimini değerlendirmek ve gelecekteki çalışmaları iyileştirmek için temel göstergeleri takip edin (örneğin toplam katılımcı sayısı, sürece katılan gönüllü sayısı, toplanan atık miktarı, sosyal medya erişimi ve katılımcı memnuniyeti).

Pratik Öneriler

1

Çevre eğitimini; temizlik faaliyetleri, koşu etkinlikleri veya biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik uygulamalı faaliyetlerle birleştirin.

2

Yerel sporcuları, sosyal medya fenomenlerini ve toplum liderlerini kampanya elçileri olarak sürece dâhil ederek katılımı ve kampanyanın güvenilirliğini artırın.

3

Her farkındalık kampanyasının hem eğitici bir bileşen hem de ölçülebilir bir çevresel eylem içermesini sağlayın.

4.2 Spor Kulüplerinin, Sporcuların, Taraftarların ve Yerel Toplulukların Katılımının Sağlanması

Spor temelli çevre kampanyaları; spor kulüpleri, sporcular, okullar, taraftarlar ve yerel topluluklar birlikte hareket ettiğinde daha etkili olur.

Spor kulüpleri etkinlik alanı, gönüllü ve uygulamaya yönelik destek sağlayabilir. Sporcular ve antrenörler rol model ve sürdürülebilirlik elçisi olarak görev alabilir. Okullar ve gençlik grupları sporu çevre eğitimiyle birleştirebilirken, taraftarlar çevre temizliği faaliyetlerine, çevre temalı yarışmalara ve farkındalık çalışmalarına katılabilir. Yerel topluluklar ve işletmeler ise ilave destek sağlayarak yerel katılımın kalıcı hâle gelmesine katkıda bulunabilir.

Pratik öneriler

1

Sahiplenme ve katılımı artırmak için spor kulüplerini ve sporcuları planlama aşamasından itibaren sürece dahil edin.

2

Sürdürülebilirlik girişimlerine katkıda bulunan gönüllüleri, katılımcıları ve kuruluşları takdir edin ve kutlayın.

Paydaş Katılımı Kontrol Listesi

01. Başlıca paydaş gruplarını belirleyin.

02. Ortaklık anlaşmaları geliştirin

03. Paydaşlara sorumluluklar atayın

04. İletişim materyallerini hazırlayın.

05. Katılımcılardan geri bildirim toplayın.

06. Katılım sonuçlarını değerlendirin

4.3

Yerel ve Uluslararası Kampanyalar için İletişim Araçları

İletişim, kampanya planlaması, uygulaması ve takibinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Net bir mesaj olmadan, iyi tasarlanmış etkinlikler bile düşük katılım riski taşır.

Temel İletişim Stratejileri

1.

Kanallarınızı hedef kitlenize göre uyarlayın:

Gençlere sosyal medya, kısa videolar ve görsel yarışmalar aracılığıyla ulaşın. Belediyelerin web siteleri, toplum merkezleri, yerel medya ve kamuya açık afişler kullanarak aileleri, okulları ve sakinleri dahil edin.

2.

Mesajlarınızı Net ve Eyleme Yönelik Tutun:

Soyut sorunlara veya endişe verici istatistiklere değil, pratik çözümlere odaklanın. Yeniden kullanılabilir şişeler kullanmak, bisiklet sürmek veya atıkları ayırmak gibi basit alışkanlıkları vurgulayın ve eylemleri sağlık, topluluk gururu ve yerel kimlikle ilişkilendirin.

3.

Yerel Bağlamlara Uyum Sağlayın:

Konuları bulunduğunuz ortama göre uyarlayın (örneğin, kıyı bölgeleri için deniz kirliliği, iç kesimlerdeki topluluklar için kentsel yeşil alanlar veya ulaşım).

4.

Etkileşimli ve Dijital Araçlardan Yararlanın:

QR kodlarını, çevrimiçi testleri, sosyal medya yarışmalarını ve kullanıcı tarafından oluşturulan içeriği kullanarak mesajlaşmayı katılımcı ve güvenilir hale getirin.

5.

Tüm Yaşam Döngüsü Boyunca İletişim Kurun:

Öncesinde: Etkinlik detaylarını, kampanya hedeflerini ve katılım yollarını paylaşın.
Etkinlik süresince: Gerçek zamanlı güncellemeler yayınlayın, katılımcıların hikayelerini öne çıkarın ve sosyal medyada paylaşımı teşvik edin.
Sonrasında: Sonuçları raporlayın, katkıları kutlayın ve gelecekteki girişimler için ivmeyi koruyun.

Uluslararası Kampanyaları Yönetmek

GreenMascot gibi çok uluslu girişimlerde, birleşik bir marka kimliğini yerel esneklikle dengelemek gerekir:

01

Temel Unsurları Hizala:

Ortak mesajlaşma, temel terminoloji, görsel kimlikler ve merkezi bir içerik takvimi konusunda anlaşmaya varın.

02

Yerel Olarak Uyarlayın:

Materyalleri yerel dillere çevirin ve bölgesel kültürel bağlamlara uygun bir üslup ayarlayın.

03

İşbirliğini Kolaylaştırın:

Ortak klasörler, ortak şablonlar ve iş ortakları arasında düzenli iletişim kurarak tutarsız mesajlaşmayı ve iş tekrarını önleyin.

Pratik öneriler

1

Çok Kanallı İletişimi Birleştirin:

Tüm demografik gruplarla etkili bir şekilde etkileşim kurmak için çevrimiçi platformları (sosyal medya, web siteleri) çevrimdışı kanallarla (afişler, topluluk panoları, yerel medya) birleştirin.

2

Marka Tutarlılığını Koruyun:

Hem yerel hem de uluslararası girişimler için güçlü bir tanınırlık oluşturmak amacıyla, tüm ortaklar arasında görsel kimliği ve mesajlaşmayı uyumlu hale getirin.

3

Eyleme Yönelik Mesajlaşmaya Odaklanın:

İletişimi olumlu ve pratik alışkanlıklar etrafında şekillendirin; çevreye özen göstermeyi doğrudan günlük yaşam ve sporla ilişkilendirin.

Kampanya İletişim Kontrol Listesi

1. Hedef kitleleri tanımlayın.
2. Kampanyanın temel mesajlarını hazırlayın.
3. İletişim kanallarını seçin
4. Kampanya görselleri ve tanıtım materyalleri oluşturun.
5. Ortaklar arasında iletişimi koordine edin.
6. QR kodlarını ve dijital eğitim kaynaklarını kullanın.
7. Sosyal medya erişimini ve etkileşimini izleyin.
8. Katılımcılardan geri bildirim toplayın.
9. Kampanya sonuçlarını ve başarı öykülerini paylaşın.

4.4

AR Deneyimi de Dahil Olmak Üzere Dijital ve Etkileşimli Araçların Kullanımı

Dijital teknolojiler, karmaşık bilgileri erişilebilir, ilgi çekici ve akılda kalıcı hale getirerek çevre eğitimini geliştirir. Etkileşimli dijital formatları spor aktiviteleriyle birleştirmek, katılımcıları pasif gözlemcilerden aktif öğrenenlere dönüştürür ve teorik bilgiyi fiziksel deneyim ve takım çalışmasıyla birleştirir.

Temel İletişim Stratejileri

1.

Oyunlaştırılmış ve Etkileşimli Öğrenme:

Sürdürülebilirlik konularında problem çözmeyi teşvik etmek için mobil uygulamaları, çevrimiçi testleri, dijital hikaye anlatımını, sanal simülasyonları ve spor rotaları boyunca QR kodlu kontrol noktalarını kullanın.

2.

GreenMascot AR Deneyimi:

Artırılmış gerçeklikten yararlanarak çevresel sorunların sürükleyici görselleştirmelerini sunar ve kullanıcıların plastik kirliliği, biyoçeşitlilik kaybı ve iklim etkileri gibi zorlukları gerçek zamanlı olarak kavramalarına yardımcı olur.

3.

Uluslararası İşbirliği:

Dijital platformlar, eğitim materyallerinin kolayca paylaşılmasını, içeriğin hızlı bir şekilde yerelleştirilmesini/çevrilmesini ve kampanyaların merkezi olarak koordine edilmesini sağlayarak ortaklar arasındaki iş birliğini kolaylaştırır.

4.

Veri Toplama ve Değerlendirme:

Entegre dijital analiz, etkinlik katılımını izleme, sosyal medya etkileşimini takip etme, katılımcı geri bildirimlerini toplama ve genel kampanya etkisini değerlendirme sürecini basitleştirir.

Pratik Öneriler

1

Etkileşimli Biçimleri Dağıtın:

Çevre eğitimini aktif ve sürükleyici bir öğrenme deneyimine dönüştürmek için QR kodlarını, testleri, oyunlaştırmayı ve artırılmış gerçekliği (AR) kullanın.

2

Etkinliğin Tüm Yaşam Döngüsü Boyunca Etkileşimde Kalın:

Spor etkinliklerinin öncesinde, sırasında ve sonrasında tüm aşamalarda dijital araçları entegre ederek katılımcıların ilgisini sürdürün ve uzun vadeli sürdürülebilirlik alışkanlıklarını pekiştirin.

Dijital Etkileşim Kontrol Listesi

1. Hedef kitleye uygun dijital araçlar seçin.
2. Artırılmış Gerçeklik deneyimini etkinliklere ve eğitim faaliyetlerine entegre edin.
3. QR kod tabanlı eğitim içerikleri geliştirin.
4. Çevrimiçi testler veya sürdürülebilirlik yarışmaları oluşturun.
5. Dijital katılımı teşvik etmek için sosyal medyayı kullanın.
6. Katılımcılardan geri bildirim toplayın.
7. Etkinliklerden sonra dijital öğrenme kaynaklarını paylaşın.

Pratik Öneriler

1

Kampanya sonuçlarını ve çevresel etkileri katılımcılarla paylaşarak katkılarının değerini gösterin.

2

Yıl boyunca sürekli katılım fırsatları sunan, düzenli olarak tekrarlanan spor ve çevre etkinlikleri geliştirin.

3

Gönüllülerin, okulların, spor kulüplerinin ve topluluk kuruluşlarının katkılarını sertifikalar, ödüller veya kamuoyu önünde takdir ifadeleriyle tanıyın ve kutlayın.

5. Eğitim ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi

5.1

Proje Ortakları Tarafından Malzemelerin Ortak Geliştirilmesi

5.2

Spor Organizasyonları ve Spor Kulüpleri için Malzemeler

5.3

Okullar, Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Öğrenciler için Materyaller

5.4

Dijital, Etkileşimli ve Kullanımı Kolay Eğitim İçeriği

5

Eğitim ve Bilgilendirme Materyallerinin Geliştirilmesi

Eğitim ve bilgilendirme materyalleri, çevre bilincini spor yoluyla pratik eyleme dönüştürmeye yardımcı olur. Belediyelere, spor kuruluşlarına, okullara ve topluluklara açık, ilgi çekici ve kullanımı kolay rehberlik sağlamalıdırlar.

GreenMascot Araç Seti, daha çevreci etkinlikleri, farkındalık kampanyalarını, eğitim faaliyetlerini ve topluluk girişimlerini destekleyen materyalleri teşvik eder. Bu kaynaklar pratik, farklı yerel bağlamlara uyarlanabilir ve hem dijital hem de etkileşimli kullanıma uygun olmalıdır.

Amaç, çevresel bilgilerin anlaşılmasını ve uygulanmasını kolaylaştırırken, sorumlu davranışları ve daha güçlü katılımı teşvik etmektir.

5.1

Proje Ortakları Tarafından Malzemelerin Ortak Geliştirilmesi

Gelişmekte

Eğitim ve bilgilendirme materyallerinin ortaklaşa geliştirilmesi, ortakların uzmanlıklarını birleştirmelerine, sorumlulukları paylaşmalarına ve farklı yerel bağlamlarda kullanılabilecek pratik kaynaklar oluşturmalarına olanak tanır. Ayrıca, tutarlı sürdürülebilirlik mesajları ve ortak bir kalite standardı sağlanmasına da yardımcı olur.

Geliştirme aşamasında

Ortaklar, uzmanlık alanlarına dayalı içerikler, pratik örnekler, yerel vaka çalışmaları ve eğitim faaliyetleri sunmalıdır. Farklı bakış açılarını birleştirmek, farklı yerel bağlamlardaki belediyeler, spor kuruluşları ve okullar için faydalı materyaller oluşturmaya yardımcı olur.

Geliştirmeden önce

Eğitim materyalleri geliştirilmeden önce, ortakların amaç, hedef kitle ve beklenen öğrenme sonucu konusunda anlaşmaları gerekir. Bu, net bir yön belirlemeye yardımcı olur ve tüm katkıların aynı hedefleri desteklemesini sağlar.

Eğitim materyalleri

Materyaller pratik ve eylem odaklı olmalı, mümkün olduğunca örnekler, kontrol listeleri, şablonlar ve basit adım adım kılavuzlar içermelidir. Amaç, kullanıcıların sürdürülebilir uygulamaları yalnızca anlamalarına değil, uygulamalarına da yardımcı olmaktır.

Paylaşılan

Eğitim materyallerinin tamamında ortak bir şablon kullanarak yapı, terminoloji, görsel kimlik ve temel mesajlarda tutarlılık sağlayın. Bu, kaynakların kullanımını kolaylaştırır ve çelişkili bilgilerin önüne geçer.

Ortak bir

Yayınlamadan önce, materyalin doğru, açık ve hedef kitleye uygun olduğundan emin olmak için bir inceleme yapın. Mümkünse, potansiyel kullanıcılarla test edin ve son sürümü iyileştirmek için onların geri bildirimlerini kullanın.

Pratik Öneriler

1

Yazım işlemine başlamadan önce, hedef kitle, öğrenme hedefleri, temel sürdürülebilirlik mesajları ve görsel kimlik de dahil olmak üzere ortak bir içerik geliştirme çerçevesi oluşturun.

- Sorumlulukları uzmanlık alanlarına göre dağıtın, ancak tüm ortakların içerik incelemesi, doğrulaması ve iyileştirmesine katılmasını sağlayın.

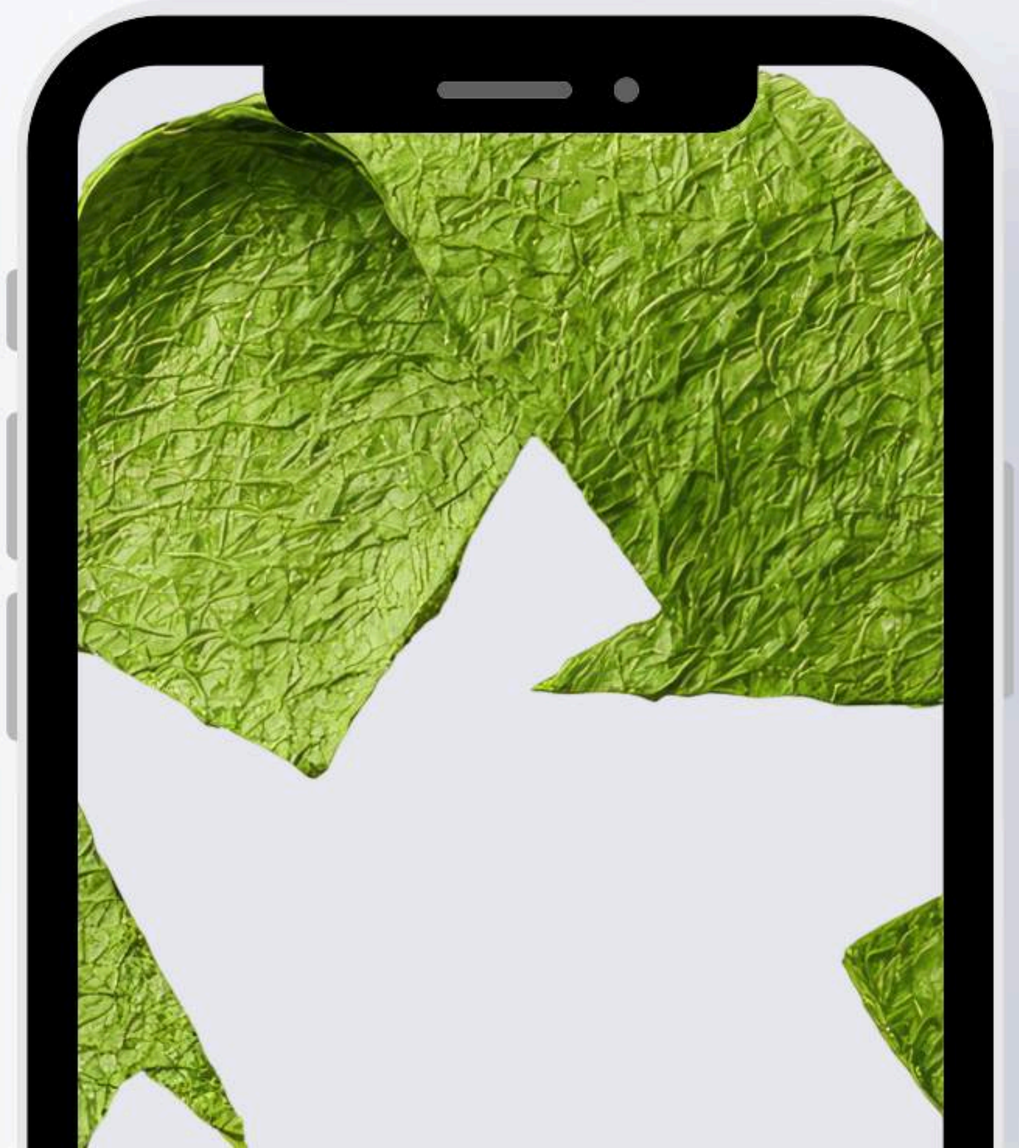
2

Eğitim materyallerini nihai yayından önce belediyelerden, spor kuruluşlarından veya okullardan temsilci kullanıcılarla test edin.

- Farklı coğrafi bağlamlardan (kentsel, kırsal, kıyı, dağlık ve ada bölgeleri) örnekler kullanarak aktarılabilirliği artırın.

3

Uygulamayı destekleyecek kontrol listeleri, şablonlar, öz değerlendirme egzersizleri ve eylem planlama çalışma sayfaları gibi pratik araçları dahil edin.

Örnek / iyi uygulama

Dört kuruluşun oluşturduğu bir konsorsiyum, sürdürülebilir spor konusunda bir dizi eğitim materyali geliştiriyor. Ortaklar, birbirinden bağımsız olarak ayrı kaynaklar üretmek yerine, ortak bir yapı, öğrenme hedefleri, temel mesajlar ve görsel kimlik üzerinde anlaştılar.

Ortaklardan biri çevresel içerik ve teknik kılavuz geliştirirken, diğeri eğitim faaliyetleri ve ders planları sunar; üçüncüsü iletişim materyalleri ve farkındalık araçları sağlar; dördüncüsü ise yerel spor etkinliklerinden pratik örnekler ve uygulama deneyimleri sunar. Daha sonra materyaller birlikte gözden geçirilir ve tek bir araç setine entegre edilir.

Sonuç olarak, kullanıcılar farklı uzmanlık alanlarını bir araya getiren, tekrarlardan kaçınan, birden fazla yerel bağlamı yansıtan ve belediyeler, okullar ve spor kuruluşları tarafından kolayca uyarlanabilen tutarlı bir kaynak elde ederler.

Başlıca Başarı Faktörleri

01

Ortak şablon ve terminoloji

02

Sorumlulukların net bir şekilde ayrılması

03

Düzenli değerlendirme toplantıları

04

Paylaşılan kalite standartları

05

Farklı bölgelerden ve paydaş gruplarından örneklerin dahil edilmesi

Sonraki Adımlar

Önerilen Geliştirme Süreci

Eylem Kontrol Listesi

- [x] Hedef kitleyi ve öğrenme hedeflerini tanımlayın.
- [x] Temel mesajlar ve sürdürülebilirlik ilkeleri konusunda anlaşmaya varın.
- [x] Ortaklar arasında taslak hazırlama sorumluluklarını paylaştırın.
- [x] Örnekler, vaka çalışmaları ve destekleyici kaynaklar toplayın.
- [x] Ortak bir şablon kullanarak taslak materyaller hazırlayın.

Adımlar

İş ortağı incelemesi ve kalite kontrolü gerçekleştirin.

Hedef kullanıcılarla pilot test

Gözden geçirin, onaylayın ve yayınlayın.

5.2 Spor Organizasyonları ve Spor Kulüpleri için Malzemeler

Spor organizasyonları ve kulüpleri, günlük faaliyetleri, etkinlikleri ve iletişimleri aracılığıyla çevresel sorumluluğu teşvik edebilirler.

Çevre sorunlarını anlamalarına, sürdürülebilir eylemler planlamalarına, önemli mesajları iletmelerine ve sonuçları değerlendirmelerine yardımcı olacak pratik, kullanımı kolay materyallere ihtiyaç duyuyorlar.

Faydalı kaynaklar arasında sürdürülebilir etkinlik kılavuzları, davranış kuralları, gönüllü bilgilendirmeleri, farkındalık materyalleri, katılımcı bilgileri ve basit izleme araçları yer alabilir. Bunlar, kulüplerin spor faaliyetlerinden önce, sırasında ve sonra uygulayabileceği pratik çözümlere odaklanmalıdır.

Materyaller açık, görsel ve eylem odaklı olmalıdır. Posterler, infografikler, kontrol listeleri, sosyal medya içerikleri, hızlı referans kılavuzları ve kısa bilgilendirme materyalleri, özellikle sporcular, gönüllüler ve genç katılımcılarla çalışırken uzun belgelerden genellikle daha etkilidir.

Spor kuruluşlarının eğitim materyallerini sadece bilgi kaynağı olarak değil, aynı zamanda uzun vadeli bir sürdürülebilirlik kültürü oluşturmak için bir araç olarak kullanmaları teşvik edilmektedir. Tutarlı mesajlar, görünür çevresel eylemler ve aktif katılım, sürdürülebilir davranışların kulübün ve daha geniş topluluğunun günlük yaşamına yerleşmesine yardımcı olabilir.

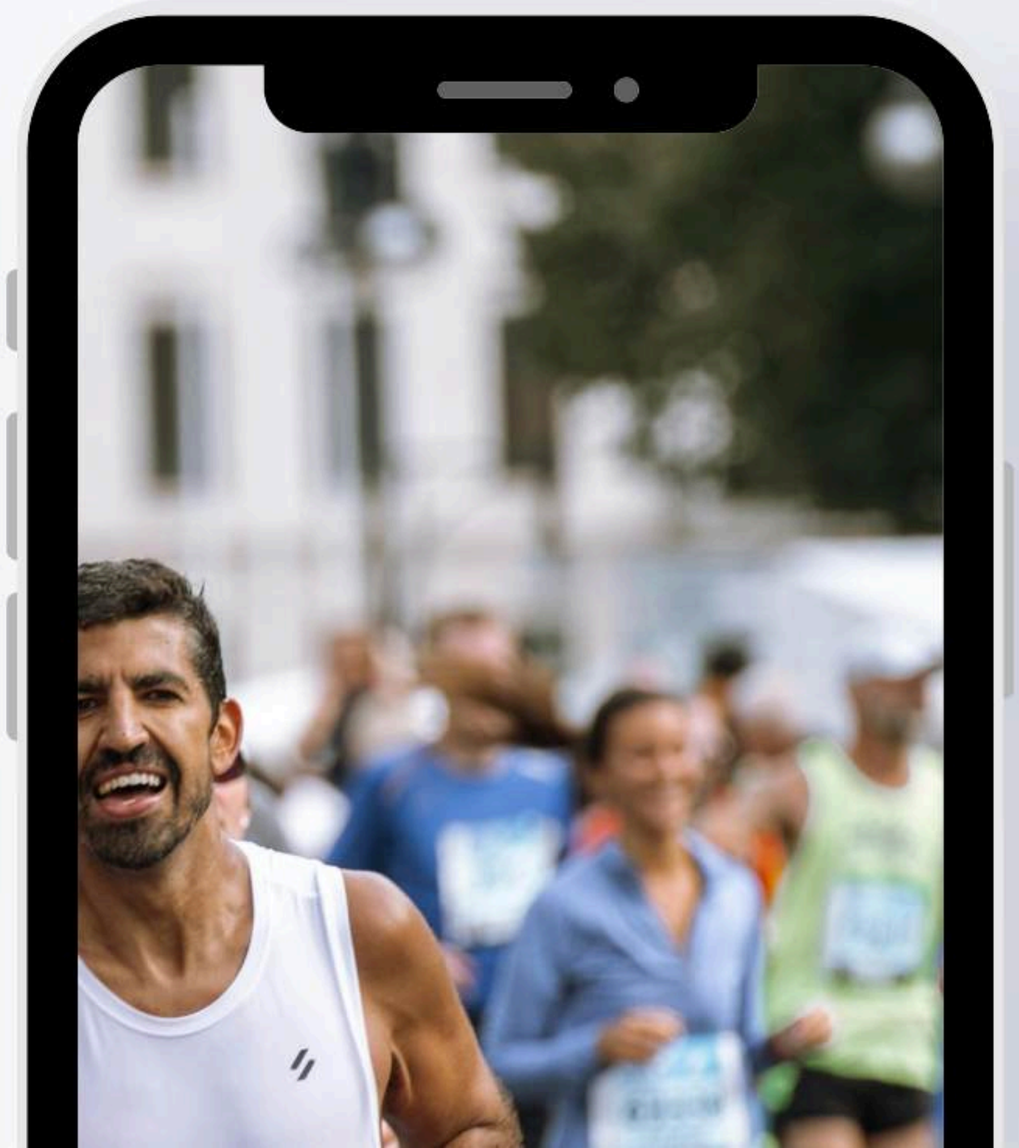
5.2 Spor Organizasyonları ve Spor Kulüpleri için Malzemeler

Eğitim materyalleri, spor kuruluşlarının aşağıdaki gibi yaygın sorulara yanıt bulmasına yardımcı olmalıdır:

1. Spor etkinlikleri sırasında atık miktarı nasıl azaltılabilir?
2. Sporcuların ve seyircilerin çevreye duyarlı davranışlar benimsemeleri nasıl teşvik edilebilir?
3. Gönüllüler çevreye yönelik faaliyetlere nasıl katkıda bulunabilirler?
4. Çevreyle ilgili mesajlar kulüp etkinliklerine ve iletişimine nasıl entegre edilebilir?
5. Bir etkinlik veya faaliyetin çevresel performansı nasıl izlenebilir ve iyileştirilebilir?

Pratik Öneriler

1. Spor faaliyetlerinin ve etkinliklerinin planlanmasını, uygulanmasını ve değerlendirilmesini destekleyecek basit ve pratik materyaller geliştirin.
2. Kulüp yöneticileri, antrenörler, sporcular, gönüllüler ve seyirciler için, onların özel rollerini ve sorumluluklarını yansıtacak şekilde farklı kaynaklar sağlayın.
3. Posterler, infografikler, kontrol listeleri ve dijital kılavuzlar gibi görsel ve dağıtımı kolay formatlar kullanın.
4. Çevreyle ilgili mesajları kulübün mevcut iletişim kanallarına, eğitim faaliyetlerine ve etkinliklerine entegre edin.
5. Geri bildirimlere, izleme sonuçlarına ve uygulamadan edinilen derslere dayanarak materyalleri düzenli olarak gözden geçirin ve güncelleyin.

Örnek / iyi uygulama

Yıllık koşu etkinliği düzenleyen yerel bir spor kulübü, sürdürülebilirlik hedeflerini desteklemek için küçük bir eğitim materyali paketi geliştiriyor. Etkinlik öncesinde katılımcılara atık ayrıştırma, yeniden kullanılabilir su şişeleri ve sürdürülebilir ulaşım seçenekleri hakkında bilgi veriliyor. Gönüllülere kısa bir çevre bilgilendirme broşürü sağlanırken, izleyiciler posterler, duyurular ve sosyal medya içerikleri aracılığıyla bilgilendiriliyor.

Etkinlik sırasında organizatörler basit bir çevre davranış kuralları belirler ve katılımcıları etkinlik sonrası temizlik faaliyetlerine katılmaya teşvik eder. Etkinliğin ardından kulüp, katılımı, atık azaltma önlemlerini ve iyileştirme alanlarını değerlendirmek için bir izleme formu kullanır. İletişim materyallerini, pratik rehberliği ve izleme araçlarını birleştirerek kulüp, hem çevresel performansı hem de katılımcı katılımını güçlendirir.

Spor Kulüpleri İçin Önerilen Minimum Göstergeler

Spor kuruluşlarının, kolayca ve tutarlı bir şekilde ölçülebilen az sayıda göstergeyi izlemeleri teşvik edilmektedir.

- Her etkinlikte oluşan atık miktarı.
- Geri dönüşüm için ayrılan atık yüzdesi.
- Tek kullanımlık plastik ürünlerden kaçınılan sayı.
- Sağlanan su doldurma istasyonlarının sayısı.
- Sürdürülebilir ulaşım yöntemlerini kullanan katılımcıların yüzdesi.

Tamamlama Oranı **5 / 5**

Katılım Göstergeleri

Çevresel bilgiler alan sporcu sayısı.

Çevre faaliyetlerine katılan gönüllü sayısı.

Düzenlenen farkındalık etkinliklerinin sayısı.

Çevresel mesajlar aracılığıyla ulaşılan izleyici sayısı.

Kapasite Geliştirme Göstergeleri

- Eğitilen antrenör veya personel sayısı.
- Kulüp tarafından hayata geçirilen sürdürülebilirlik önlemlerinin sayısı.
- Çevre veya topluluk örgütleriyle kurulan ortaklık sayısı.

Katılımcıların çevre önlemlerinden duydukları memnuniyet.

Katılımcıların çevre önlemlerinden duydukları memnuniyet.

Çevreye duyarlı davranışların benimsenmesine ilişkin raporlar.

Gelecekteki çevresel eylemleri desteklemeye istekli katılımcıların yüzdesi.

5.3 Okullar, Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Öğrenciler için Materyaller

Okullar, erken yaşlardan itibaren tutumları, davranışları ve alışkanlıkları şekillendirmede önemli bir rol oynar. Çevre eğitimini sporla birleştirerek, okullar öğrencilerin çevresel zorlukları anlamalarına, sorumluluk duygusu geliştirmelerine ve günlük yaşamlarında daha sürdürülebilir davranışlar benimsemelerine yardımcı olabilir.

Okullar için hazırlanan eğitim ve bilgilendirme materyalleri ilgi çekici, yaşa uygun ve mevcut eğitim ve spor etkinliklerine kolayca entegre edilebilir olmalıdır. Sadece teorik bilgilere odaklanmak yerine, materyaller aktif katılımı, takım çalışmasını, problem çözmeyi ve deneyim yoluyla öğrenmeyi teşvik etmelidir.

Beden eğitimi öğretmenleri, atık azaltma, biyoçeşitlilik koruma, sorumlu tüketim, sürdürülebilir ulaşım ve kaynak tasarrufu gibi çevresel konuları tanıtmak için spor tabanlı etkinliklerden yararlanabilirler. Bu nedenle, eğitim materyalleri hem sınıf içi öğrenmeyi hem de açık hava uygulamalı etkinliklerini desteklemelidir.

Okullar için faydalı materyaller şunlardır:

01. Çevre bilinci ders planları.

02. Spor temelli öğrenme etkinlikleri.

03. Öğrenci çalışma sayfaları ve etkinlik sayfaları.

04. Çevresel zorluklar ve rekabetler.

05. Gözlem ve düşünce günlükleri.

06. Öğrenciler tarafından tasarlanan posterler ve farkındalık kampanyaları.

07. Eğitici oyunlar ve testler.

08. Sürdürülebilir davranış taahhütleri ve eylem planları.

09. Çevreye duyarlı okul spor etkinlikleri düzenlemeye yönelik kılavuzlar.

10. Çevre yarışmalarına ve farkındalık kampanyalarına katılımı destekleyen materyaller.

5.3 Okullar, Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Öğrenciler için Materyaller

Eğitim kaynakları farklı yaş gruplarına ve öğrenme ihtiyaçlarına uyarlanmalıdır. Daha küçük öğrenciler görsel, etkileşimli ve oyun tabanlı etkinliklerden faydalanırken, daha büyük öğrenciler eleştirel düşünmeyi ve aktif vatandaşlığı teşvik eden projeler, araştırma faaliyetleri, izleme çalışmaları ve farkındalık kampanyalarına katılabilirler.

Beden eğitimi öğretmenlerinin, mümkün olduğunca düzenli spor etkinliklerine çevresel mesajlar entegre etmeleri teşvik edilmektedir. Bu, temalı spor etkinlikleri, açık hava aktiviteleri, takım mücadeleleri, çevre gözlem egzersizleri ve spor ve fiziksel aktiviteyle bağlantılı toplumsal eylemler aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

Okullar, çevre eğitimini olumlu deneyimlerle birleştirerek öğrencilerin sürdürülebilirliğin sadece çevresel bir sorun değil, aynı zamanda spor yoluyla günlük hayata entegre edilebilecek ortak bir sorumluluk olduğunu anlamalarına yardımcı olabilir.

Pratik Öneriler

1. Fiziksel aktiviteyi çevre bilinciyle birleştiren aktif öğrenme yöntemleri kullanın.
2. Materyalleri öğrencilerin yaşına, ilgi alanlarına ve yeteneklerine uygun hale getirin.
3. Öğrencileri yalnızca teorik bilgiye odaklanmak yerine, çevreyle ilgili pratik eylemlere katılmaya teşvik edin.
4. Çevre temalarını mevcut spor etkinliklerine ve okul organizasyonlarına entegre edin.
5. Spor tabanlı çevresel zorluklar aracılığıyla takım çalışmasını, yaratıcılığı ve problem çözme becerilerini teşvik edin.

Örnek / iyi uygulama

Bir okul, öğrencilerin spor müsabakalarına katıldığı ve çevresel zorluklarla mücadele ettiği bir "Yeşil Spor Haftası" düzenliyor. Takımlar sadece atletik performans için değil, aynı zamanda atık ayrıştırma, çöp toplama, sürdürülebilir ulaşım seçenekleri ve çevreyle ilgili bilgi yarışmaları gibi eylemler için de puan topluyor. Öğretmenler, öğrencilerin deneyimlerini daha geniş çevresel sorunlarla ilişkilendirmelerine yardımcı olmak için çalışma sayfaları ve yansıtma etkinlikleri kullanıyor.

Bu yaklaşım, öğrenmeyi, katılımı ve davranış değişikliğini bir araya getirirken, sporun çevresel farkındalık için pratik bir araç olarak nasıl kullanılabileceğini de göstermektedir.

Önerilen Göstergeler

Öğrenme Göstergeleri

- Etkinliklere katılan öğrenci sayısı.
- Eğitim materyallerini kullanan öğretmen sayısı.
- Verilen çevre eğitimi oturumlarının sayısı.
- Çevre bilgisi düzeyinde artış gösteren öğrencilerin yüzdesi.

Tamamlama Oranı **4 / 4**

Katılım Göstergeleri

Yarışmalara katılan öğrenci takımlarının sayısı.

Çevreyle ilgili eylemleri de içeren okul etkinliklerinin sayısı.

Öğrenciler tarafından düzenlenen çevre kampanyalarının sayısı.

Katılan ebeveyn veya topluluk üyesi sayısı.

Davranışsal Göstergeler

- Etkinlikler sırasında sürdürülebilir davranışlar sergileyen öğrencilerin yüzdesi.
- Okul etkinlikleri sırasında tek kullanımlık plastiklerin azaltılması.
- Geri dönüşüme katılım oranlarında artış.
- Okul spor etkinlikleri için sürdürülebilir ulaşım seçeneklerini tercih eden öğrencilerin yüzdesi.

Katılım Göstergeleri

Öğrencilerin etkinliklerden memnuniyeti

Öğretmenlerin eğitim materyallerinden memnuniyeti.

Katılım sonrasında oluşturulan öğrenci öncülüğündeki çevre girişimlerinin sayısı.

Bu etkinlikleri uygulayan okul sayısı.

5.4 Dijital, Etkileşimli ve Kullanımı Kolay Eğitim İçeriği

Dijital ve etkileşimli eğitim materyalleri, katılımı, etkileşimi ve öğrenme sonuçlarını önemli ölçüde artırabilir. Geleneksel basılı materyaller önemini korurken, dijital araçlar daha geniş kitlelere ulaşma, aktif katılımı teşvik etme ve özellikle gençler için çevre eğitimini daha çekici hale getirme fırsatları sunmaktadır.

Etkili dijital içerik basit, erişilebilir ve kullanımı kolay olmalıdır. Kullanıcılar bilgilere hızlıca erişebilmeli, temel mesajları kolayca anlayabilmeli ve öğrendiklerini hemen uygulayabilmelidir. Karmaşık platformlar veya yüksek teknik araçlar, özellikle sınırlı kaynaklara veya deneyime sahip kuruluşlarda katılımı engelleyebilir.

Bilgi, etkileşim ve pratik uygulamanın dengeli bir kombinasyonu önerilir. Dijital eğitim kaynakları yalnızca çevresel kavramları açıklamakla kalmamalı, aynı zamanda kullanıcıları harekete geçmeye, sorunları çözmeye, kararlar almaya ve kendi davranışları üzerinde düşünmeye teşvik etmelidir.

Dijital ve etkileşimli eğitim içeriklerine örnek olarak şunlar verilebilir:

01. Etkileşimli sunumlar ve görsel kılavuzlar.

02. Kısa eğitici videolar.

03. Dijital farkındalık kampanyaları.

04. Çevrimiçi testler ve yarışmalar.

05. Etkileşimli öğrenme etkinlikleri.

06. Oyunlaştırılmış eğitim egzersizleri.

07. İndirilebilir planlama şablonları ve kontrol listeleri.

08. QR kod tabanlı eğitim parkurları.

09. Mobil uyumlu öğrenme kaynakları.

10. Artırılmış Gerçeklik (AR) deneyimleri, sporu çevre bilinciyle birleştiriyor.

5.4 Dijital, Etkileşimli ve Kullanımı Kolay Eğitim İçeriği

GreenMascot AR deneyimi, fiziksel aktiviteyi çevresel öğrenmeyle birleştiren bir etkileşim aracı olarak kullanılabilir. Dijital hikaye anlatımı, çevresel zorluklar ve etkileşimli katılımı entegre ederek, AR kullanıcıların sürdürülebilirlik konularını daha ilgi çekici ve akılda kalıcı bir şekilde keşfetmelerine yardımcı olabilir.

Dijital materyaller, yüz yüze etkinliklerin yerini almak yerine onları tamamlayacak şekilde tasarlanmalıdır. Okullar, spor kuruluşları ve belediyeler, dijital içeriği uygulamalı egzersizler, açık hava etkinlikleri, farkındalık kampanyaları ve topluluk etkinlikleriyle birleştirmeye teşvik edilmektedir.

Mümkün olan yerlerde, dijital kaynaklara ücretsiz erişim sağlanmalı, mobil cihazlara uyumlu olmalı ve farklı hedef gruplara ve yerel bağlamlara kolayca uyarlanabilen formatlarda sunulmalıdır.

Pratik Öneriler

1. Minimum teknik bilgi gerektiren, basit ve kullanıcı dostu dijital araçlara öncelik verin.
2. Dijital öğrenmeyi, pratik çevresel eylemler ve gerçek dünya faaliyetleriyle birleştirin.
3. Katılımı artırmak için testler, yarışmalar ve oyunlaştırılmış etkinlikler gibi etkileşimli formatlar kullanın.
4. Dijital kaynakların mobil cihazlardan erişilebilir olmasını ve farklı yaş grupları tarafından kullanılabilmesini sağlayın.
5. Sınırlı internet erişimine sahip kullanıcılar için önemli kaynakların indirilebilir sürümlerini sağlayın.

Örnek / iyi uygulama

Bir belediye, yerel bir spor etkinliğiyle bağlantılı olarak toplumsal farkındalık kampanyası başlatıyor. Katılımcılar, etkinlik alanına yerleştirilen QR kodlarını tarayarak kısa çevre mesajlarına, sürdürülebilirlik zorluklarına ve etkileşimli testlere erişebiliyor. Tüm etkinlikleri tamamlayan katılımcılar ek eğitim içeriklerinin kilidini açıyor ve katılımları için takdir belgesi alıyor.

Fiziksel aktivite, dijital etkileşim ve çevresel öğrenmenin birleşimi, katılımı artırır ve katılımcıları sürdürülebilirlik konularını pratik ve keyifli bir şekilde keşfetmeye teşvik eder.

Önerilen Göstergeler

Dijital Erişim Göstergeleri

- Dijital eğitim materyallerine erişen kullanıcı sayısı.
- Kaydedilen QR kod etkileşimlerinin sayısı.
- Eğitim kaynaklarının indirilme sayısı.
- Ulaşılan sosyal medya kullanıcı sayısı.

Tamamlama Oranı **4 / 4**

Katılım Göstergeleri

Dijital yarışmaları tamamlayan katılımcı sayısı.

Gönderilen sınav yanıtlarının sayısı.

Artırılmış gerçeklik deneyimiyle etkileşimde bulunan kullanıcı sayısı.

Dijital etkinliklere ortalama katılım oranı.

Davranışsal Göstergeler

- Çevreye yönelik eylemlere katılmayı taahhüt eden katılımcı sayısı.
- Katılım sonrasında davranış değişikliği bildiren kullanıcı sayısı.
- Dijital faaliyetler sonucunda ortaya çıkan çevre girişimlerinin sayısı.

Öğrenme Göstergeleri

Etkinliklerden önce ve sonra bilgi düzeyinde iyileşme.

Tamamlanan öğrenim modüllerinin sayısı.

Öğrenme hedeflerine ulaşan katılımcıların yüzdesi.

6. Eğitim, Çalıştaylar ve Kapasite Geliştirme

6.1

Yerel Yönetim Temsilcileri için Eğitim

6.2

Beden Eğitimi Öğretmenleri için Spor İçinde ve Spor Aracılığıyla Çevresel Sürdürülebilirlik Konusunda Eğitim Çalıştayları

6.3

Spor Organizasyonları ve Yerel Paydaşlar için Kapasite Geliştirme

6.4

Eğitim Katılımcıları için Beceri Doğrulama ve Sertifikalar

6

Eğitim, Atölye Çalışmaları ve Kapasite Geliştirme

Sporda çevresel sürdürülebilirlik, yalnızca farkındalık değil, pratik beceriler de gerektirir. Eğitim, yerel yönetimlerin, öğretmenlerin ve spor kuruluşlarının sürdürülebilirlik hedeflerini günlük eyleme dönüştürmelerine yardımcı olmalıdır.

Odak noktası, kısa atölye çalışmaları, pratik egzersizler ve yerel ihtiyaçlara uyarlanmış eylem planlaması yoluyla yaparak öğrenmek olmalıdır.

Katılımcılar, sonrasında uygulayabilecekleri en az bir gerçekçi eylem planıyla ayrılmalıdır; bu plan, basit bir takip süreci ve ilgili yerel paydaşlarla işbirliğiyle desteklenmelidir.

6.1

Yerel Yönetim Temsilcileri için Eğitim

Yerel yönetimler, tesisleri, hizmetleri, etkinlikleri ve yerel paydaşlarla iş birliği yoluyla sporun daha sürdürülebilir hale getirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Eğitim, belediyelerin pratik sorumluluklarına odaklanmalı ve katılımcıların temel çevresel sorunları belirlemelerine, doğru departmanları ve ortakları dahil etmelerine ve gerçekçi eylemler tanımlamalarına yardımcı olmalıdır.

Mümkün olduğunca, koordinasyonu iyileştirmek için farklı belediye birimlerinden temsilcilerin birlikte katılması sağlanmalıdır. Eğitimin sonunda, katılımcılar pratik örnekler, grup çalışması ve eylem planlaması kullanarak öncelikleri belirleyebilmeli, sorumlulukları atayabilmeli ve basit bir takip eylemi hazırlayabilmelidir.

Pratik Öneriler

1. Mümkün olduğunca birden fazla belediye birimini dahil edin. Sporla ilgili sürdürülebilirlik sorunları genellikle tek bir birimden ziyade birkaç departmanı ilgilendirir.
2. Eğitim örneği olarak gerçek bir yerel spor tesisini, etkinliğini veya aktivitesini kullanın. Katılımcılar tanıdık koşullar, sorumluluklar ve kısıtlamalarla çalışmalıdır.
3. Teorik kısımları kısa tutun ve pratik uygulamalara öncelik verin. Grup çalışmaları, tesis gözlemleri, vaka çalışmaları ve problem çözme, eğitimin temelini oluşturmalıdır.
4. Pratik bir çıktı gereklidir. Katılımcılar, eğitimden en az bir gerçekçi eylem veya kuruluşlarında uygulayabilecekleri tamamlanmış bir Yeşil Etkinlik Planı ile ayrılmalıdır.
5. Eğitimi belediyenin büyüklüğüne ve kapasitesine göre uyarlayın. Daha küçük belediyeler düşük maliyetli önlemlere ve net sorumluluklara odaklanabilirken, daha büyük belediyeler eğitim sonuçlarını tedarik, tesis yönetimi veya yerel iklim ve spor politikalarıyla ilişkilendirebilir.

6.2

Beden Eğitimi Öğretmenleri için Spor İçinde ve Spor Aracılığıyla Çevresel Sürdürülebilirlik Konusunda Eğitim Çalıştayları

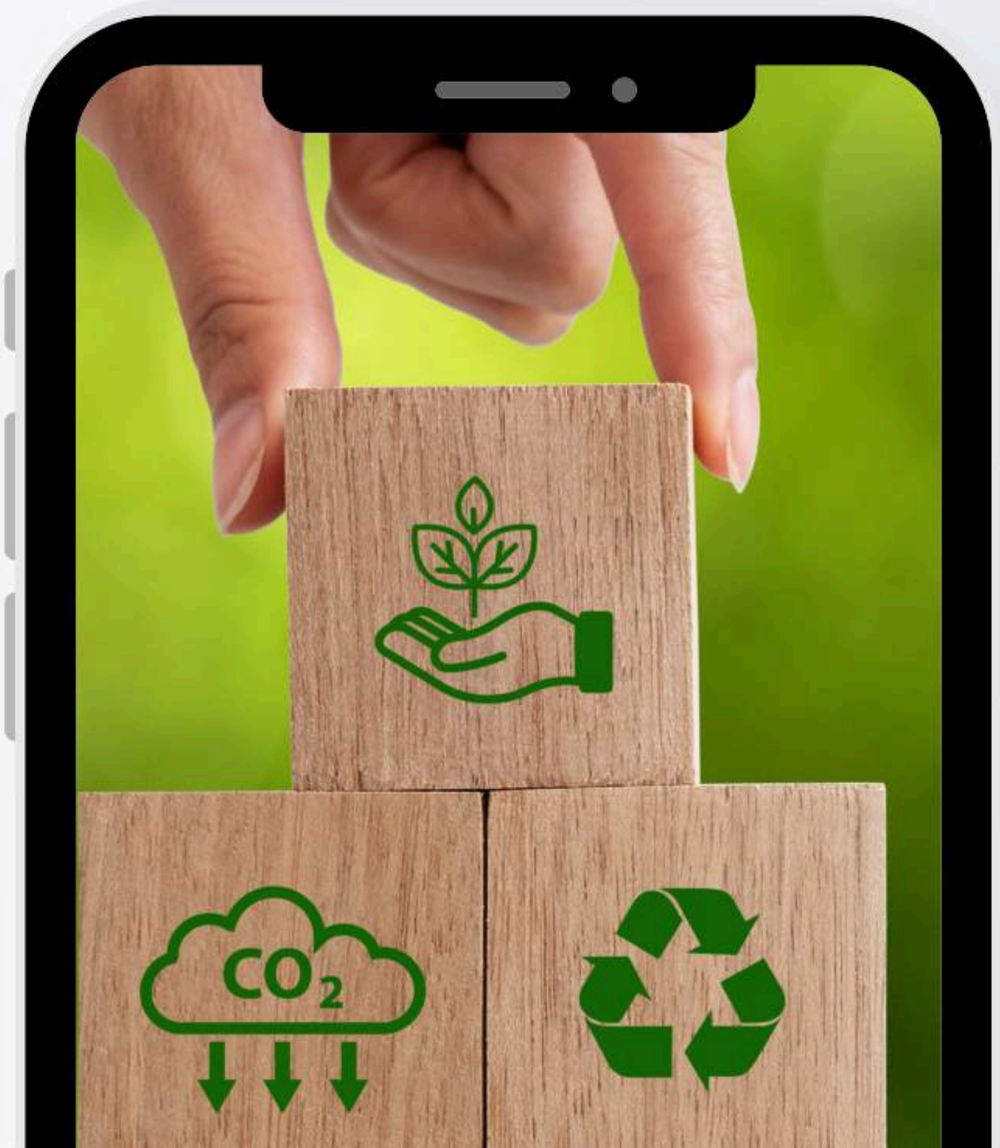
Beden eğitimi öğretmenleri, çevresel öğrenmeyi hareket, takım çalışması ve günlük davranışlarla ilişkilendirebilirler. Eğitim, sporun hem çevresel etkiyi azaltabileceğini hem de öğrenciler arasında daha sürdürülebilir alışkanlıkları teşvik edebileceğini göstermelidir.

Atölye çalışmaları, beden eğitimini net bir çevresel hedefle birleştiren basit etkinlikler kullanarak, normal okul ortamlarında pratik ve kolay uygulanabilir olmalıdır.

Dersin sonunda öğretmenler, öğrenci katılımını, çevresel bir mesajı ve kısa bir değerlendirme veya yansımayı içeren en az bir etkinliği uyarlayabilmeli veya oluşturabilmelidir.

Pratik Öneriler

1. Çevre öğrenimini beden eğitimiyle bağlantılı tutun. Etkinlikler, hareket, takım çalışması, koordinasyon, iletişim veya diğer beden eğitimi kazanımlarını geliştirmeye devam etmelidir.
2. Her bir etkinliği tek bir net çevresel hedefe odaklayın. Örnekler arasında yeniden kullanılabilir şişeler, atık önleme, aktif ulaşım, su tasarrufu veya doğal alanların korunması yer alabilir.
3. Uygulamalı öğrenme yöntemlerini kullanın. Hareket parkurları, işbirlikçi oyunlar, açık hava gözlemi, bayrak yarışları ve takımları, çevre öğrenimini daha pratik ve akılda kalıcı hale getirebilir.
4. Kapsayıcı katılımı hedefleyecek şekilde tasarım yapılmalıdır. Etkinlikler farklı roller sunmalı ve yalnızca hız, güç veya rekabetçi performansa bağlı olmamalıdır.
5. Tanıdık okul ortamlarını kullanın. Okul bahçeleri, yerel parklar, spor tesisleri ve ulaşım güzergahları, çevresel gözlem ve problem çözme için gerçekçi ortamlar sağlayabilir.

Örnek / iyi uygulama

Dış uygulama örneği - Romanya'nın Yeşil Hafta Programı: Romanya'nın Yeşil Hafta programı, okulların yerel ihtiyaçlara göre pratik ve katılımcı etkinlikler düzenlediği, çevre ve iklim eğitimi için okul genelinde bir çerçeve sunmaktadır. Etkinlikler arasında açık hava öğrenimi, topluluk katılımı, çevre gözlemi ve aileler, kamu kurumları ve yerel kuruluşlarla işbirliği yer alabilir.

Beden eğitimi öğretmenleri için bu tür bir çerçeve, yürüyüş veya bisiklet yarışmaları, biyoçeşitlilik odaklı açık hava etkinlikleri, düşük atık üreten okul spor günleri veya hareket tabanlı çevre öğrenme görevleri aracılığıyla uyarlanabilir.

Buradan çıkarılabilecek ders, çevre eğitiminin mevcut okul etkinliklerinden ayrı tutulması gerekmediğidir. Beden eğitimi, uygulamalı, hareket temelli etkinliklerle katkıda bulunabilirken, okul yönetimi ve diğer öğretmenler daha geniş kurumsal destek sağlayabilir.

Olası temel göstergeler şunlardır:

- Atölyeyi tamamlayan öğretmen sayısı
- Özgüveninde iyileşme bildiren katılımcıların yüzdesi
- Üretilen uygulamalı ders veya etkinlik planlarının sayısı
- Atölye çalışmasının ardından sürdürülebilir bir spor aktivitesini test eden öğretmen sayısı

Eğitimle ilgili ölçümler basit ve orantılı kalmalıdır.

GreenMascot AR bağlantısı.

GreenMascot AR deneyimi, öğretmen eğitiminde ve daha sonra öğrencilerle yapılan etkinliklerde etkileşimli bir öğrenme aracı olarak kullanılabilir. Çevre sorunlarını ilgi çekici bir şekilde tanıtmaya ve katılımcıları olası çözümler hakkında düşünmeye teşvik etmeye yardımcı olabilir. Öğretmenler, artırılmış gerçeklik senaryosunu tartışma, fiziksel aktivite veya okul düzeyinde uygulamalı bir eylem için başlangıç noktası olarak kullanabilirler. Bu şekilde, dijital deneyim bağımsız bir etkinlik olmaktan ziyade daha geniş bir öğrenme sürecinin parçası haline gelir.
Artırılmış gerçeklik aracı, hareket, takım çalışması, tartışma ve doğrudan gözlemin yerini almak yerine bunları tamamlamalı ve etkinliğin çevresel ve eğitimsel hedeflerini destekleyecek şekilde kullanılmalıdır.

Sertifika bağlantısı.

GreenMascot projesi kapsamında, proje atölyesini tamamlayan öğretmenler, organizatör tarafından öngörüldüğü takdirde, katılım veya eğitim sertifikası alabilirler. Bu sertifika, GreenMascot eğitim etkinliğine katılımı teyit eder ve öğretmenin okulunun veya kuruluşunun otomatik olarak GreenMascot Sertifikası alacağı anlamına gelmez.
Proje atölyesi sırasında geliştirilen faaliyetler daha sonra okul düzeyinde uygulanır ve belgelenirse, bu kanıtlar, nihai YeşilMaskot Sertifikası kriterlerine bağlı olarak, Bölüm 7 kapsamındaki gelecekteki kurumsal bir başvuruyu destekleyebilir.

6.3 Spor Organizasyonları ve Yerel Paydaşlar için Kapasite Geliştirme

Spor organizasyonları ve yerel paydaşlar, çevresel sürdürülebilirliği günlük bir uygulama haline getirmede hayati öneme sahiptir.

Kapasite geliştirme, pratik becerilere odaklanmalıdır: çevresel etkilerin belirlenmesi, prosedürlerin iyileştirilmesi, sorumlulukların netleştirilmesi, ortaklarla işbirliği yapılması ve katılımcıların dahil edilmesi.

Yaklaşım, kuruluşun büyüklüğüne ve kapasitesine uygun olmalıdır. Küçük kulüpler birkaç basit adımla başlayabilirken, daha büyük kuruluşlar sürdürülebilirliği etkinliklere, tedarike, tesis yönetimine ve planlamaya entegre edebilir.

Eğitim, hem karar vericilerin hem de operasyonel personelin katılımıyla en etkili olur; dış ortaklar ise ek uzmanlık veya altyapıya ihtiyaç duyulan alanlarda destek sağlar.

Pratik Öneriler

1. Gerçek bir kurumsal örnek kullanın. Soyut bir örnek yerine, mevcut bir tesis, yarışma, eğitim programı veya topluluk etkinliğiyle çalışın.
2. Hem yönetim hem de operasyonel personeli dahil edin. Antrenörler, gönüllüler, tesis personeli ve etkinlik koordinatörleri, karar vericilerle birlikte katkıda bulunmalıdır.
3. Gerçekleştirilebilir az sayıda eylemle başlayın. Mevcut kaynaklarla gerçekçi bir şekilde uygulanabilecek pratik iyileştirmelere öncelik verin.
4. Sürdürülebilirliği mevcut rutinlere entegre edin. Ayrı bir paralel sistem oluşturmak yerine etkinlik planlaması, gönüllü bilgilendirmeleri, tedarikçi iletişimi, ekipman yönetimi ve tesis prosedürlerini kullanın.
5. Gerektiğinde dış uzmanlık desteğinden yararlanın. Yerel yönetimler, okullar, çevre örgütleri, tesis sahipleri ve tedarikçiler, spor kuruluşunun tek başına çözemeyeceği konularda destek sağlayabilirler.

Örnek / iyi uygulama

Gürcistan Ulusal Olimpiyat Komitesi'nin 2025-2028 Sürdürülebilirlik Stratejisi, sürdürülebilirliğin bir spor kurumunun yönetimine entegre edilmesine örnek teşkil etmektedir. Strateji, ulusal spor federasyonları ve diğer paydaşlarla iş birliğini, sürdürülebilirlik sorunları hakkında düzenli diyaloğu, atölye çalışmaları ve spor yönetimi kurslarına sürdürülebilirlik içeriğinin dahil edilmesini ve organizasyonel seyahat ve aktif hareketliliğe yönelik önlemleri içermektedir.
Bu, kapasite geliştirmenin şu yollarla kurumsallaştırılabileceğini göstermektedir:

- Resmi stratejik hedefler;
- Düzenli personel ve paydaş çalıştayları;
- Federasyonlar ve tedarikçilerle işbirliği;
- İç operasyonel önlemler;
- Sürdürülebilirliğin spor yönetimi eğitimine entegrasyonu.

Daha küçük kuruluşlar için çıkarılacak en önemli ders, hemen karmaşık bir stratejiye ihtiyaç duymaları değil, sorumlulukların, eğitimin ve çevresel hedeflerin kademeli olarak yönetişimin ve yıllık planlamanın bir parçası haline gelmesi gerektiğidir.

6.4 Eğitim Katılımcıları için Beceri Doğrulama ve Sertifikalar

Beceri doğrulama, eğitim düzenleyicilerinin katılımcıların yalnızca bir etkinliğe katılıp katılmadığını veya beklenen öğrenme görevlerini tamamlayıp uygulamalı öğrenme gösterip göstermediğini anlamalarına yardımcı olur. Doğrulama yaklaşımı basit, şeffaf ve eğitimin süresi ve hedefleriyle orantılı olmalıdır.
Eğitim organizatörleri aşağıdaki hususlar arasında net bir ayrım yapmalıdır:

- Katılım - katılımcının hazır bulunduğunu teyit etme;
- Tamamlama - katılımcının eğitimin gerekli bölümlerine katıldığını ve beklenen faaliyetleri tamamladığını teyit etme;
- Beceri doğrulama - katılımcının tanımlanmış öğrenme kazanımlarını pratik bir görev veya diğer uygun kanıtlar aracılığıyla sergilediğini teyit etme;
- Kurumsal sertifikasyon - ayrı bir GreenMascot Sertifikası süreci aracılığıyla bir kuruluşun çevresel performansını ve sürekli bağlılığını tanıma.

Katılımcı sertifikası veya eğitim kaydı, katılımcının bağlı olduğu belediye, okul, spor kulübü veya kuruluşun GreenMascot Sertifikası aldığını gösteren bir kanıt olarak asla sunulmamalıdır.

6.4 Eğitim Katılımcıları için Beceri Doğrulama ve Sertifikalar

Doğrulama, eğitimin belirtilen öğrenme çıktılarıyla doğrudan bağlantılı olmalıdır. Hedef gruba bağlı olarak, pratik kanıtlar arasında Yeşil Etkinlik Planı, sürdürülebilir bir beden eğitimi etkinliği, tesis veya etkinlik değerlendirmesi veya atölye çalışması sırasında hazırlanan başka bir çıktı yer alabilir. Kısa farkındalık oturumları yalnızca katılım ve geri bildirim gerektirebilirken, daha uzun süreli kapasite geliştirme etkinlikleri pratik bir çıktı ve eğitmen değerlendirmesini içerebilir.

Katılımcı sertifikaları veya diğer tanınma biçimleri verildiğinde, bunların metni doğrulanan şeyi doğru bir şekilde açıklamalıdır. Katılım, kanıtlanmış yeterlilik olarak tanımlanmamalı ve katılımcılardan, gelecekteki kurumsal kararlara, bütçelere veya kendi kontrolleri dışında olan altyapıya bağlı çevresel sonuçları kanıtlamaları istenmemelidir.

Pratik Öneriler

1. Eğitimden önce değerlendirme yaklaşımını tanımlayın. Katılımcılar, katılımın, tamamlamanın veya gösterilen öğrenmenin kaydedilip kaydedilmeyeceğini ve kendilerinden ne beklendiğini bilmelidir.

2. Değerlendirme sürecini orantılı tutun. Kısa bir atölye çalışması, daha uzun süreli bir kapasite geliştirme programıyla aynı değerlendirme gereksinimlerini kullanmamalıdır.

3. Becerilerin doğrulandığı pratik çıktılar kullanın. Planlar, etkinlik tasarımları ve vaka tabanlı egzersizler, yalnızca katılımdan daha etkili bir şekilde uygulama becerisini gösterebilir.

4. Açık ve tutarlı kriterler kullanın. Eğitmenler yalnızca önceden iletilen öğrenme kazanımlarını değerlendirmelidir.

5. Makul uyarlama ve geri bildirime izin verin. Doğrulama yöntemleri, farklı öğrenme, dil, fiziksel veya dijital ihtiyaçları olan katılımcılar için erişilebilir olmalıdır.

Pratik Öneriler

6

Katılımcı sertifikalarında doğru ifadeler kullanın. Sertifikalarda yalnızca gerçekten doğrulanmış olan hususlar belirtilmeli ve profesyonel akreditasyon veya kurumsal GreenMascot sertifikası anlamına gelmemelidir.

7

Katılımcı takdirini kurumsal takdirden ayrı tutun. Eğitim bir kuruluşun kapasitesini güçlendirebilir, ancak kuruluş düzeyinde takdir, 7. Bölüm kapsamında uygulanan eylemleri ve kanıtları gerektirir.

Örnek / iyi uygulama

Dış referans örneği - Avrupa Dijital Öğrenme Kimlik Bilgileri: Avrupa Dijital Öğrenme Kimlik Bilgileri çerçevesi, öğrenmeyi açık ve doğrulanabilir bir şekilde belgelemek için kullanışlı bir Avrupa referansı sağlar. Dijital öğrenme kayıtları, öğrenci, veren kuruluş, öğrenme etkinliği, öğrenme çıktıları ve kimlik belgesi türü gibi bilgileri içerebilir.

GreenMascot'un resmi bir Avrupa dijital kimlik doğrulama sistemini yeniden üretmesine gerek yoktur. Bununla birlikte, temel ilke aktarılabilir: herhangi bir katılımcı sertifikası veya eğitim kaydı, kimin verdiğini, hangi etkinliğin tamamlandığını ve varsa hangi öğrenmenin değerlendirildiğini açıkça belirtmelidir.

GreenMascot için en önemli ders, takdirin doğru ve orantılı olması gerektiğidir. Katılımı teyit eden bir sertifika, yetkinliğin doğrulandığı anlamına gelmemeli, gösterilen becerilere ilişkin bir ifade ise ancak bu beceriler gerçekten değerlendirildiğinde kullanılmalıdır.

7. Yeşil Maskot Sertifikasının Kullanımı

7.1
GreenMascot Sertifikasının Amacı

7.2
GreenMascot ve Çevre Davası

7.3
Spor Organizasyonları İçin Kriterler ve Gereksinimler

7.4
Değerlendirme, Ödüllendirme Süreci ve Lider Ortağın Rolü

7

GreenMascot Sertifikasının Kullanımı

Yeşil Maskot Sertifikası, çevresel sürdürülebilirliğe yönelik pratik ve sürekli bir bağlılık gösteren spor kuruluşlarını tanır.

Bu ödül, GreenMascot'un ana ortağı olan Varna Gençlik Spor Kulübü tarafından verilmektedir.

Bu sertifika, kuruluşları faaliyetlerinin çevresel etkisini azaltmaya ve sporu çevresel farkındalığı ve sorumlu davranışı teşvik etmek için kullanmaya teşvik eder.

Yerel yönetimler, okullar ve diğer paydaşlar başvuru sahiplerine destek verebilirken, Lider Ortak değerlendirme ve ödüllendirmeden sorumludur.

Bu sertifika, kuruluşların öncelikleri belirlemelerine ve ilerlemeyi takip etmelerine yardımcı olarak sürekli iyileştirmeyi de destekler.

7.1

YeşilMaskot Sertifikasının Amacı

Amaç

GreenMascot Sertifikasının amacı, çevresel sürdürülebilirlik için pratik, doğrulanabilir ve sürekli adımlar atan spor organizasyonlarını tanımaktır. Bu sertifika, bir organizasyonun çevresel etkisini azaltmaya, sorumlu davranışı teşvik etmeye ve tanımlanabilir bir çevresel amaca destek vermeye kararlı olduğunun görünür bir işaretidir.

Sertifikanın birbiriyle bağlantılı beş işlevi vardır.

Tanıma, Geliştirme, Farkındalık Yaratma, Hesap Verebilirlik, İşbirliği

Tanıma

Bu, anlamlı çevresel önlemler alan kuruluşları kamuoyu önünde takdir eder. Takdir, çalışanları, sporcuları, gönüllüleri ve destekçileri motive edebilir ve katkılarının yerel topluluk tarafından değerli bulunduğunu gösterebilir.

Farkındalık Yaratma

GreenMascot, seçilen çevre amacı ve ilgili etkinlikler, sporcuları, gençleri, destekçileri, okulları ve vatandaşları etkileyebilecek erişilebilir bir hikaye oluşturur. Maskot, teknik çevre konularını anlaşılabilir, akılda kalıcı ve kamuoyuyla iletişim için uygun mesajlara dönüştürmeye yardımcı olur.

Gelişim

Bu sertifika, mevcut uygulamaları gözden geçirmek, eksiklikleri belirlemek ve gelecekteki iyileştirmeleri planlamak için yapılandırılmış bir süreç sunmaktadır. Kuruluşların başvurmadan önce çevresel açıdan mükemmel olmaları beklenmemektedir. Bununla birlikte, ana etkilerini anladıklarını, somut eylemler uyguladıklarını ve daha fazla ilerlemeye kararlı olduklarını göstermeleri gerekmektedir.

Hesap Verebilirlik

Başvuru sahipleri, çevresel eylemlerine ve sonuçlarına dair kanıt sunmalıdır. Bu, kuruluşları genel iddialar yerine belgelenmiş önlemler, sorumlu kişiler, göstergeler ve takip eylemleri sunmaya teşvik eder.

İşbirliği

Bu Sertifika, belediyeler, spor kuruluşları, okullar, çevre örgütleri, yerel işletmeler ve vatandaşlar arasında iş birliği fırsatları yaratmaktadır. Yerel yönetimler, bilinçlendirme çalışmalarını destekleyebilir, tesisler sağlayabilir veya çevre faaliyetlerinde iş birliği yapabilirken, GreenMascot Sertifikası aracılığıyla resmi tanınma yalnızca Baş Ortak tarafından sağlanmaktadır.

Sertifika, çevre yönetimi ve toplumsal katılımın bir kombinasyonunu tanımalıdır. Bir kuruluş, yalnızca atık, enerji kullanımı veya diğer etkileri azalttığını değil, aynı zamanda çevresel amacını ilettiğini ve ilgili hedef grupları dahil ettiğini de göstermelidir. Sertifikalı bir kuruluşun sağlayabileceği faydalar şunları içerebilir:

- Geçerlilik süresi boyunca GreenMascot Sertifikası markasını kullanma izni;
- Ana Ortak tarafından tutulan resmi GreenMascot Sertifikası kayıt defterine dahil edilme;
- GreenMascot ve Lider Ortak iletişim kanalları aracılığıyla kamuoyu nezdinde tanınırlık;
- Sporcular, aileler, taraftarlar, ortaklar ve sponsorlar nezdinde güvenilirliğin artması;
- Çevresel eylemlerin daha net bir şekilde planlanması ve izlenmesi;
- Diğer sertifikalı spor kuruluşlarıyla deneyim alışverişi fırsatları;
- Uygun olduğu durumlarda, belediyeleri veya proje ortaklarını destekleyerek görünürlüğü artırmak.

7.1

YeşilMaskot Sertifikasının Amacı

Bu sertifika, kuruluşun çevreye hiçbir etkisinin olmadığına dair kanıt olarak sunulmamalıdır. Sertifika, kuruluşun GreenMascot gereksinimlerini karşıladığını, yeterli kanıt sunduğunu ve sürekli iyileştirmeye kendini adadığını teyit eder.

Proje, sertifikayı bir spor kuruluşunun çevre sorunlarına bağlılığını gösteren uzun vadeli bir imaj ve tanınma mekanizması olarak öngörüyor. Sertifika ayrıca, spor kuruluşları ortaklık, sponsorluk veya diğer destek biçimleri ararken çevreye olan bağlılıklarının ek bir kanıtı olarak da sunulabilir.

GreenMascot ve Çevre Davası

7.2
GreenMascot ve Çevre Davası

Yeşil Maskot, projenin ve Yeşil Maskot Sertifikasının ortak sembolüdür. Sertifika programına katılan tüm kuruluşlar aynı resmi Yeşil Maskot'u kullanmaktadır.

Sertifika için başvuran her spor organizasyonu, faaliyetlerini, yerel bağlamını ve topluluğunu yansıtan bir çevre sorununu seçmelidir.

Seçilen amaç basit, ilgili ve kuruluşun gerçekçi bir şekilde uygulayabileceği pratik eylemlerle bağlantılı olmalıdır.

Yeşil maskot, girişime ortak bir kimlik kazandırmaya yardımcı olurken, çevresel amaç da her kuruluşun iyileştirmeye yönelik taahhütlerini gösterir.

Sebep şu alanlarla ilgili olabilir:

01. Atık azaltma ve geri dönüşüm

02. Tek kullanımlık plastiklerin azaltılması

03. Sürdürülebilir ulaşım

04. Su ve enerjinin sorumlu kullanımı

05. Biyoçeşitlilik ve doğal alanların korunması

06. Spor ekipmanlarının yeniden kullanımı

07. Çevre eğitimi ve farkındalığı

7.3 Spor Organizasyonları İçin Kriterler ve Gereksinimler

GreenMascot Sertifikası, çevresel sürdürülebilirliğe yönelik pratik bir bağlılık gösteren spor organizasyonları için tasarlanmıştır.

Başvuru sahipleri arasında spor kulüpleri, dernekler, etkinlik organizatörleri, spor tesisleri işletmecileri ve organize spor faaliyetleri yürüten diğer kuruluşlar yer alabilir.

Sertifikayı alabilmek için bir kuruluşun aşağıdaki temel şartları karşılaması gerekir:

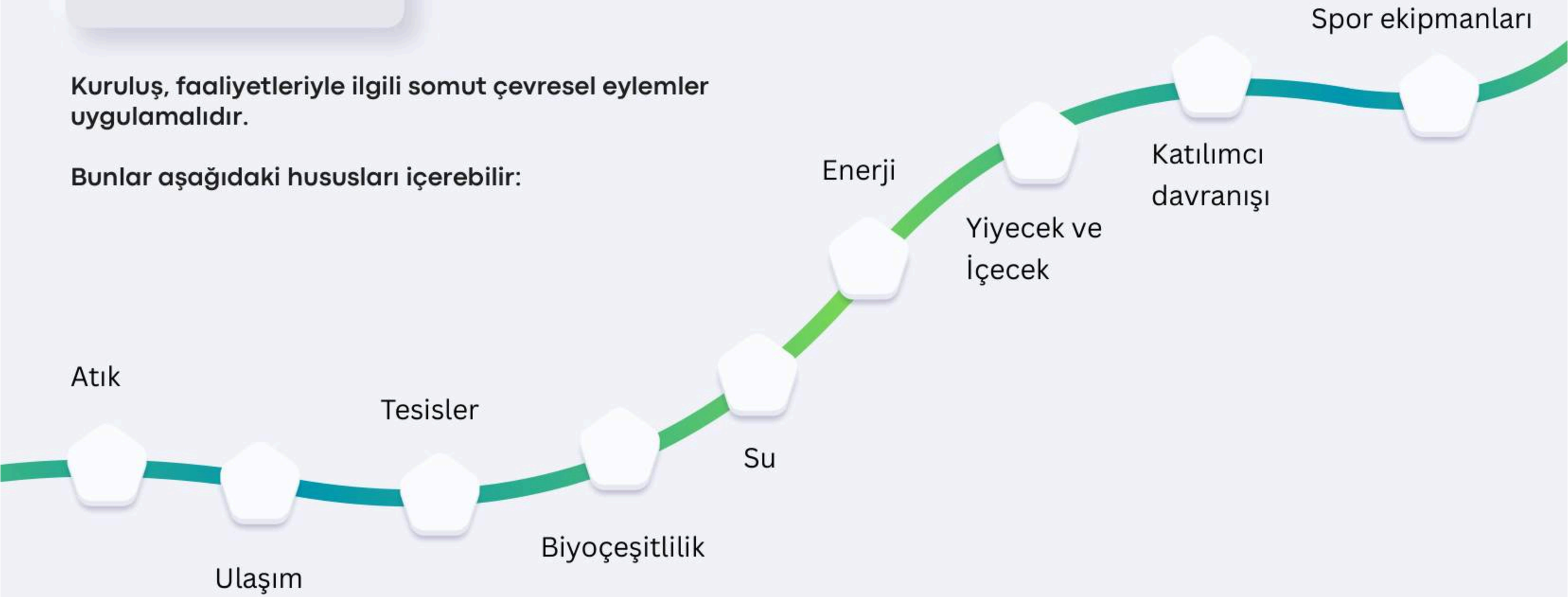
01. Çevreye yönelik taahhüt

Kuruluş, seçtiği çevresel amacı belirlemeli ve çevresel performansını iyileştirmeye yönelik net bir taahhüt göstermelidir.

02. Pratik çevresel eylemler

Kuruluş, faaliyetleriyle ilgili somut çevresel eylemler uygulamalıdır.

Bunlar aşağıdaki hususları içerebilir:

Alınacak önlemler gerçekçi olmalı ve kuruluşun büyüklüğüne ve faaliyetlerine uygun olmalıdır.

7.3 GreenMascot Sertifikasının Amacı

03. Farkındalık ve katılım

Organizasyon, çevresel faaliyetlerinin en azından bazılarına sporcuları, personeli, gönüllüleri, taraftarları, gençleri veya diğer ilgili grupları dahil etmelidir.
Aynı zamanda sporu, çevreye duyarlı davranışları iletmek ve teşvik etmek için bir araç olarak kullanmalıdır.

04. GreenMascot Kullanımı

Kuruluş, ilgili faaliyetlerinde ve iletişiminde seçtiği çevre amacını resmi YeşilMaskot ile birlikte kullanmalıdır.

05. Uygulamaya dair kanıtlar

Organizasyon, söz konusu faaliyetlerin gerçekleştiğini gösteren basit kanıtlar sunmalıdır.

Kanıtlar şunları içerebilir:

1. Fotoğraflar
2. Etkinlik materyalleri
3. Kısa raporlar
3. Sosyal medya veya web sitesi gönderileri
4. Bilgi bekleniyor
5. Temel izleme verileri
6. Diğer ilgili belgeler

06. Sürekli iyileştirme

Organizasyon, çevresel eylemlerin tek bir faaliyetle sınırlı olmadığını ve çabalarını sürdürmeyi veya geliştirmeyi amaçladığını göstermelidir.

7.4 Değerlendirme ve Ödüllendirme Süreci

GreenMascot Sertifikası, GreenMascot Lider Ortağı olan Varna Gençlik Spor Kulübü tarafından verilmektedir.

Adım 1: Başvuru

Spor organizasyonu aşağıdaki hususları içeren kısa bir başvuru sunar:

- Kuruluş hakkında temel bilgiler;
- Seçtiği çevresel amaç;
- Uygulanan çevresel önlemlerin kısa bir açıklaması;
- Basit destekleyici kanıtlar.

Adım 2: Gözden Geçirme

Proje Yöneticisi, başvuruyu inceler ve GreenMascot Sertifikası'nın temel şartlarının karşılanıp karşılanmadığını kontrol eder.
Bir şeyin net olmaması veya eksik olması durumunda ek bilgi talep edilebilir.

3. Adım: Karar

Başvuru şu şekillerde olabilir:

- Onaylandı - kuruluş Sertifika gereksinimlerini karşılıyor;
- İyileştirme için geri gönderildi - küçük değişiklikler veya ek kanıtlar gerekiyor;
- Onaylanmadı - temel şartlar karşılanmadı.

Mümkün olduğunca, kuruluşlara açık ve yapıcı geri bildirim verilmelidir.

Adım 4: Sertifika

Onaylanan kuruluşlar GreenMascot Sertifikası alırlar ve geçerlilik süresi boyunca resmi Sertifika kimliğini kullanabilirler.
Sertifikada şu bilgiler yer almalıdır: kuruluşun adı; seçilen çevre amacı; sertifika numarası; düzenlenme tarihi; geçerlilik süresi.

Adım 5: Kamuoyu tarafından tanınma

Sertifikalı kuruluşlar, GreenMascot iletişim kanalları, proje ortakları, belediyeler, spor etkinlikleri ve diğer ilgili ağlar aracılığıyla tanıtılabilir.

Adım 6: Yenileme

Sertifikanın belirli bir geçerlilik süresi olmalıdır. Kuruluşun yenilenmesi için, çevresel faaliyetlerine devam ettiğini ve daha fazla ilerleme kaydettiğini göstermesi gerekir.

8. Araç Setinin İzlenmesi, Değerlendirilmesi ve Uzun Vadeli Kullanımı

8.1 Çevresel ve Davranışsal Etkinin İzlenmesi

8.2 Spor Etkinlikleri, Kampanyaları ve Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi

8.3 Sonuçların Raporlanması ve Gelecekteki Eylemlerin İyileştirilmesi

8.4 Yıllık Spor Takvimlerine Entegrasyon

8.5 Diğer Belediyelere ve Kuruluşlara Aktarma ve Yaygınlaştırma

8.1 Çevresel ve Davranışsal Etkinin İzlenmesi

Sürdürülebilirlik girişimlerinin amaçlanan sonuçlara ulaşıp ulaşmadığını anlamak için izleme ve değerlendirme şarttır. İlerlemenin ölçülmemesi durumunda, kuruluşlar başarılı uygulamaları belirlemekte, etkiyi göstermekte veya gelecekteki faaliyetleri iyileştirmekte zorlanabilirler.

GreenMascot Araç Seti, belediyeler, spor kuruluşları, okullar ve topluluk paydaşları tarafından büyüklükleri veya deneyim düzeyleri ne olursa olsun uygulanabilecek pratik bir izleme ve değerlendirme yaklaşımını teşvik eder. Amaç, karmaşık raporlama sistemleri oluşturmak değil, çevresel performansı, katılımı, öğrenme sonuçlarını ve davranışsal değişimi izlemek için basit yöntemler sağlamaktır.

Bu bölüm, çevresel ve davranışsal etkilerin izlenmesi, faaliyetlerin değerlendirilmesi, sonuçların raporlanması ve araç seti aracılığıyla geliştirilen araç ve yaklaşımların tek bir etkinlik, kampanya veya projenin ötesinde kullanılmaya devam etmesinin sağlanması konusunda pratik rehberlik sunmaktadır. Kuruluşlar, kanıtları etkili bir şekilde toplayıp kullanarak karar alma süreçlerini iyileştirebilir, paydaş katılımını güçlendirebilir ve sürdürülebilirliğin spora uzun vadeli entegrasyonunu destekleyebilir.

8.1

Çevresel ve Davranışsal Etkinin İzlenmesi

İzleme, kuruluşların çevresel eylemlerinin işe yarayıp yaramadığını ve hangi alanlarda iyileştirme yapılması gerektiğini anlamalarına yardımcı olur.

Bu yaklaşım iki alana odaklanmalıdır: çevresel etki ve davranışsal etki. Çevresel etki; atık, geri dönüşüm, tek kullanımlık plastikler, ulaşım ve kaynak kullanımını içerebilir. Davranışsal etki ise farkındalık, katılım ve günlük alışkanlıklardaki değişiklikleri kapsayabilir.

İzleme basit kalmalıdır. Az sayıda ilgili ve ölçülmesi kolay gösterge, genellikle büyük miktarda veri toplamaktan daha faydalıdır.

Basit bir izleme süreci aşağıdaki adımları içerebilir:

01. Nelerin ölçüleceğini tanımlayın.
02. Az sayıda gösterge seçin.
03. Etkinlik öncesinde, sırasında ve sonrasında bilgi toplayın.
04. Sonuçları standart bir izleme formu kullanarak kaydedin.
05. Bulguları gözden geçirin ve çıkarılan dersleri belirleyin.
06. Elde edilen sonuçları gelecekteki eylemleri iyileştirmek için kullanın.

Pratik Öneriler

1. Öncelikle, toplanması ve anlaşılması kolay olan sınırlı sayıda göstergeyle başlayın.
2. Hem çevresel sonuçları hem de katılımcı davranışlarındaki değişiklikleri ölçün.
3. Farklı etkinlik ve faaliyetlerde aynı göstergeleri tutarlı bir şekilde kullanın.
4. Uygulama başlamadan önce veri toplama sorumluluğunu atayın.
5. İzleme sonuçlarını gelecekteki planlama ve karar alma süreçlerini iyileştirmek için kullanın.

Örnek / iyi uygulama

Bir spor kulübü, düzenlediği bisiklet etkinliğinde üç göstergeyi izlemeye karar verir: oluşan atık miktarı, yeniden kullanılabilir su şişesi kullanan katılımcıların yüzdesi ve katılımcıların çevre önlemlerinden duydukları memnuniyet. Veriler kayıt sırasında, etkinlik boyunca ve etkinlik sonrasında yapılan kısa bir anket aracılığıyla toplanır.

Sonuçlar, yeniden kullanılabilir şişe girişimlerine yüksek katılımı ancak beklenenden düşük geri dönüşüm oranlarını göstermektedir. Bu bulgulara dayanarak, kulüp gelecekteki etkinlikler için açıkça işaretlenmiş geri dönüşüm istasyonlarının sayısını artırmakta ve katılımcılara yönelik ek bilgilendirme materyalleri sunmaktadır. Bu nedenle izleme, doğrudan iyileştirmeyi destekleyen pratik kanıtlar sağlamaktadır.

Önerilen Çevresel Göstergeler

- Bir etkinlik sırasında oluşan atık miktarı.
- Geri dönüşüm için ayrılan atık yüzdesi.
- Tek kullanımlık plastik ürünlerden kaçınılan sayı.
- Sağlanan su doldurma istasyonlarının sayısı.
- Sürdürülebilir ulaşım seçeneklerini kullanan katılımcıların yüzdesi
- Uygulanan çevre önlemlerinin sayısı.

Önerilen Kapasite Geliştirme Göstergeleri

Eğitilen personel veya gönüllü sayısı.

Dağıtılan eğitim materyali sayısı.

Sürdürülebilirlik faaliyetlerine katılan kuruluşların sayısı.

Kurulan yeni ortaklık sayısı.

Davranışsal Göstergeler

- Farkındalık etkinlikleri aracılığıyla ulaşılan katılımcı sayısı.
- Çevre bilincinin arttığını bildiren katılımcıların yüzdesi.
- Çevre faaliyetlerine katılan gönüllü sayısı.

8.2 Spor Etkinlikleri, Kampanyaları ve Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi

Değerlendirme, kuruluşların spor etkinliklerinin, farkındalık kampanyalarının ve eğitim faaliyetlerinin hedeflerine ulaşıp ulaşmadığını ve anlamlı çevresel ve eğitimsel etki yaratıp yaratmadığını anlamalarına yardımcı olur. İzleme bilgi toplamaya odaklanırken, değerlendirme sonuçları analiz etmeye, başarıları ve iyileştirme alanlarını belirlemeye ve bilinçli karar vermeyi desteklemeye odaklanır.

Değerlendirme, her faaliyetin başlangıcından itibaren planlanmalıdır. Net hedefler ve beklenen sonuçlar, bir faaliyetin başarılı olup olmadığını ve kaynakların etkili bir şekilde kullanılıp kullanılmadığını belirlemeyi kolaylaştırır.

Bir spor etkinliğini değerlendirirken, organizatörler hem operasyonel performansı hem de çevresel sonuçları değerlendirmelidir. Sorulabilecek sorular şunlardır:

- Planlanan çevresel önlemler uygulandı mı?
- Katılımcılar bilgilendirildi ve sürece dahil edildi mi?
- Atık azaltma ve geri dönüşüm hedeflerine ulaşıldı mı?
- Sürdürülebilir ulaşım seçenekleri teşvik edildi ve kullanıldı mı?
- Hangi önlemler iyi sonuç verdi ve hangileri iyileştirme gerektiriyor?

8.2 Spor Etkinlikleri, Kampanyaları ve Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi

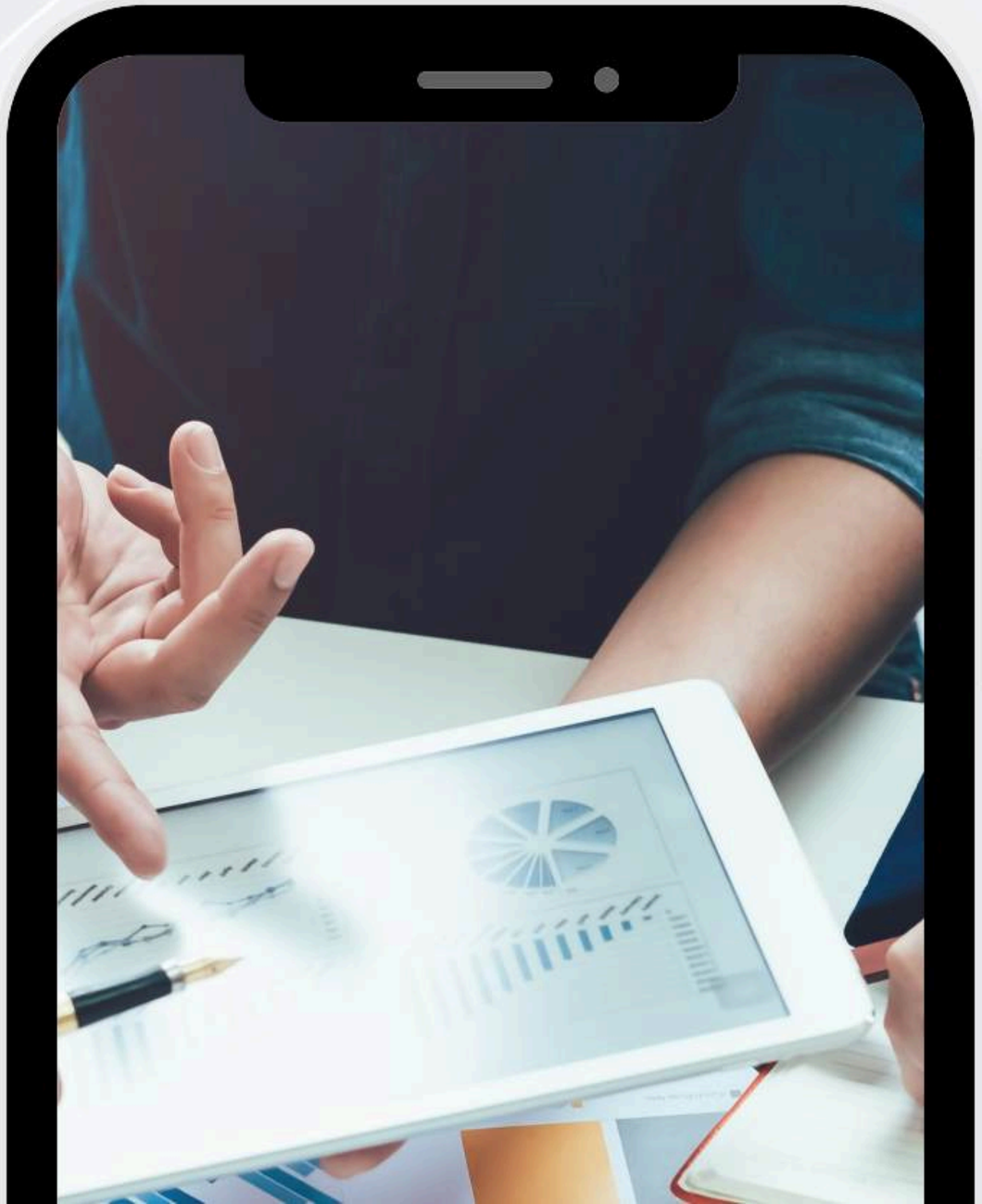
Farkındalık kampanyaları yalnızca katılım açısından değil, aynı zamanda doğru kitleye ulaşıp ulaşmadıkları, temel mesajları iletip iletmedikleri ve daha sorumlu davranışları teşvik edip etmedikleri açısından da değerlendirilmelidir.

Eğitim, katılımcıların ne öğrendiklerini ve öğrendiklerini pratikte uygulayıp uygulayamadıklarını değerlendirmelidir.

Değerlendirme, basit nicel verileri geri bildirimler, gözlemler veya kısa anketlerle birleştirmelidir. Amaç, neyin işe yaradığını öğrenmek, iyileştirme alanlarını belirlemek ve gelecekteki sürdürülebilirlik faaliyetlerini güçlendirmektir.

Pratik Öneriler

1. Uygulamaya başlamadan önce değerlendirme kriterlerini ve beklenen sonuçları tanımlayın.
2. Nicel verileri (sayılar, yüzdeler ve göstergeler) katılımcılardan ve paydaşlardan gelen nitel geri bildirimlerle birleştirin.
3. Çevresel, eğitimsel ve örgütsel sonuçları ayrı ayrı incelemek yerine, birlikte değerlendirin.
4. İlgili durumlarda organizatörlerden, katılımcılardan, gönüllülerden, öğretmenlerden, antrenörlerden ve ortaklardan geri bildirim toplayın.
5. Değerlendirme bulgularını gelecekteki etkinlikleri, kampanyaları ve eğitim faaliyetlerini iyileştirmek için kullanın.

Örnek / iyi uygulama

Bir belediye, bir topluluk spor etkinliğiyle bağlantılı olarak çevre bilincini artırmaya yönelik bir kampanya düzenliyor. Değerlendirme, katılımcı anketleri, gönüllü geri bildirim formları ve etkinlik sırasında toplanan izleme verileri kullanılarak gerçekleştiriliyor.

Sonuçlar, katılım düzeylerinin beklentileri aştığını ve çevre mesajlarının geniş bir kitleye ulaştığını göstermektedir. Bununla birlikte, anket yanıtları katılımcıların daha etkileşimli etkinlikler ve uygulamalı gösteriler istediğini ortaya koymaktadır. Bu bulgulara dayanarak, organizatörler gelecekteki etkinliklerde çevresel zorluklar, dijital öğrenme araçları ve ek gönüllü katılım etkinlikleri sunmaya karar vermiştir.

Dolayısıyla değerlendirme süreci, sürekli iyileştirmeyi ve gelecekte daha etkili eylemleri destekleyen kanıtlar sunar.

Önerilen Çevresel Göstergeler

Katılımcı memnuniyet oranı.

Planlanan çevre önlemlerinin uygulanma yüzdesi.

Çevresel hedeflere ulaşılması.

Sürdürülebilirlik mesajları aracılığıyla ulaşılan katılımcı sayısı.

Etkinlik sırasında tamamlanan çevresel eylem sayısı.

Önerilen Kampanya Değerlendirme Göstergeleri

Kampanyanın erişim alanı.

İzleyici katılım oranı.

Mesajı hatırlama ve anlama düzeyi.

Kampanya faaliyetlerine katılan vatandaş sayısı.

Önerilen Eğitim Değerlendirme Göstergeleri

- Katılımcı memnuniyet oranı.
- Eğitim öncesi ve sonrası değerlendirmeler arasındaki bilgi düzeyindeki iyileşme.
- Eğitim programını tamamlayan katılımcıların yüzdesi.

8.3 Sonuçların Raporlanması ve Gelecekteki Eylemlerin İyileştirilmesi

Raporlama, izleme ve değerlendirme sonuçlarını daha iyi gelecek planlamasına dönüştürmeye yardımcı olur.

Kısa bir raporda yapılanlar, elde edilen başarılar, karşılaşılan temel zorluklar ve olası iyileştirmeler özetlenmelidir.

Raporlar basit, açık ve pratik olmalı, temel sonuçlara ve çıkarılan derslere odaklanmalıdır.

Faydalı bir raporda şunlar yer almalıdır:

- Etkinliğin kısa bir açıklaması.
- Hedefler ve beklenen sonuçlar.
- Başlıca izleme ve değerlendirme sonuçları.
- Başarılar ve kazanımlar.
- Karşılaşılan zorluklar ve engeller.
- Katılımcılardan ve paydaşlardan gelen geri bildirimler.
- Gelecekteki iyileştirmeler için öneriler.
- Gelecekteki faaliyetlerde uygulanacak eylemler.

8.3 Sonuçların Raporlanması ve Gelecekteki Eylemlerin İyileştirilmesi

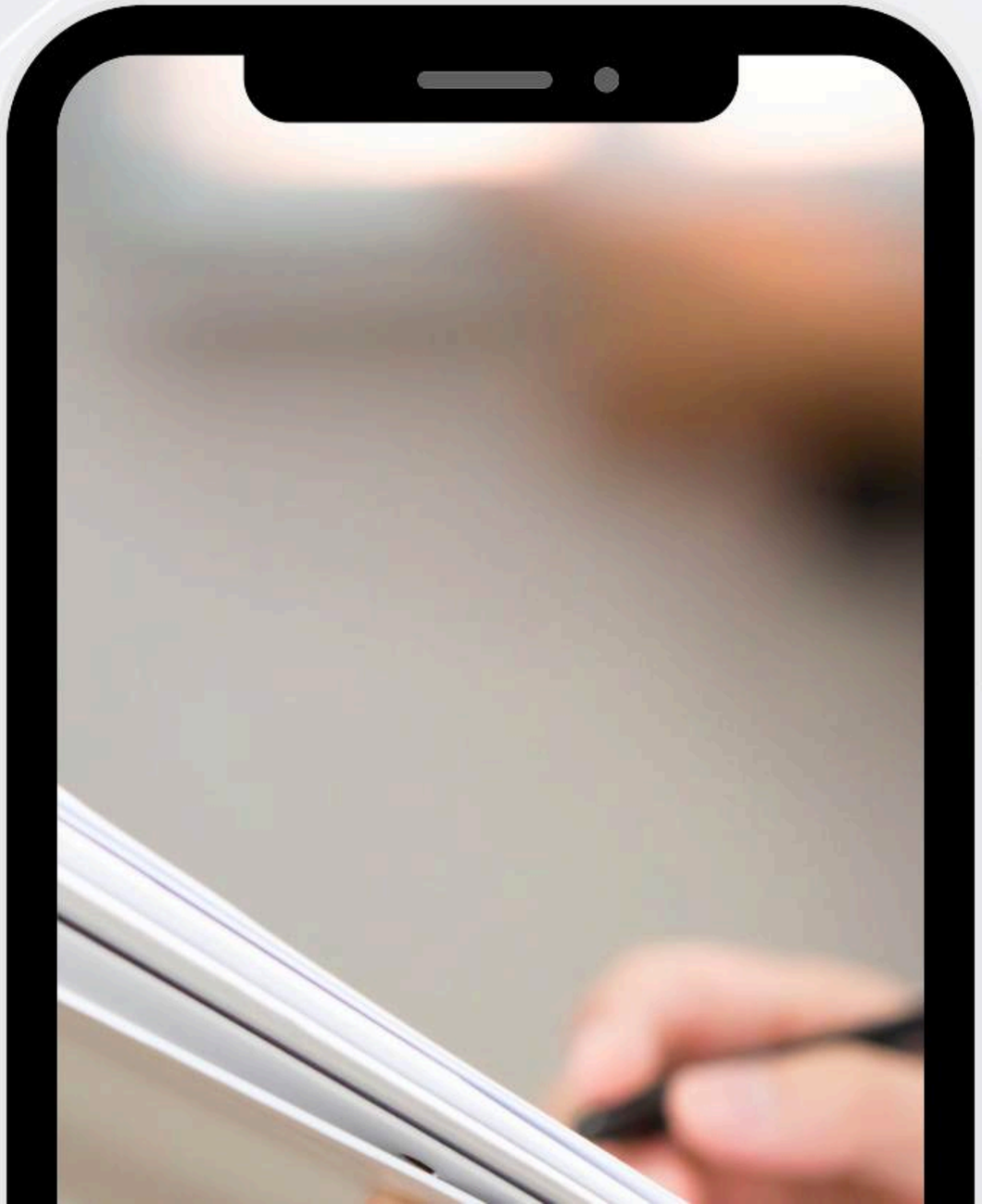
Raporlama, yalnızca idari bir görev olarak değil, bir öğrenme ve iletişim aracı olarak kullanılmalıdır. Sonuçlar personel, ortaklar, belediyeler, spor kuruluşları, okullar ve yerel topluluklarla paylaşılabilir.

Faaliyetlerden sonra yapılan kısa değerlendirme toplantıları, nelerin işe yaradığını, nelerin iyileştirilmesi gerektiğini ve bundan sonra hangi adımların atılması gerektiğini belirlemeye yardımcı olabilir.

Edinilen dersler, gelecekteki planlama, iletişim ve sürdürülebilirlik önlemlerine yön vermeli, böylece her yeni faaliyet önceki deneyimlerden faydalanarak geliştirilmelidir.

Pratik Öneriler

1. Her önemli faaliyetin ardından kısa bir değerlendirme ve öğrenilen dersler raporu hazırlayın.
2. Bulguları personel, gönüllüler, ortaklar ve diğer ilgili paydaşlarla paylaşın.
3. İstatistikleri raporlamak yerine, pratik önerilere ve iyileştirme eylemlerine odaklanın.
4. Sonuçları birlikte tartışın ve gelecekte uygulanacak somut eylemleri belirleyin.
5. Kurumsal öğrenmeyi desteklemek amacıyla raporlar ve edinilen derslerden oluşan bir arşiv oluşturun ve sürdürün.

Örnek / iyi uygulama

Bir topluluk spor etkinliğinin ardından, organizatörler katılım düzeylerini, çevresel performans göstergelerini, katılımcılardan gelen geri bildirimleri ve operasyonel zorlukları özetleyen kısa bir rapor hazırlarlar. Rapor, çevre bilincini artırmaya yönelik faaliyetlere güçlü bir katılımı ortaya koyarken, yetersiz işaretleme nedeniyle atık ayrıştırmada yaşanan zorluklara da dikkat çekmektedir.

Bir değerlendirme toplantısında, organizatörler gelecekteki etkinlikler için daha büyük bilgilendirme panoları, ek gönüllü desteği ve iyileştirilmiş atık toplama noktaları uygulamaya koyma konusunda anlaştılar. Bulgular kaydedildi ve bir sonraki yılın planlama sürecine dahil edildi.

Sonuç olarak, raporlama, tamamlanmış faaliyetlerin basit bir kaydı olmaktan ziyade, sürekli iyileştirme için pratik bir araç haline gelir.

Önerilen Çevresel Göstergeler

Bildirilen ve belgelenen faaliyet sayısı.

Planlanan çevre önlemlerinin uygulanma yüzdesi.

Belirlenen öneri sayısı.

İyileştirme Göstergeleri

- Uygulanan iyileştirme eylemlerinin sayısı.
- Uygulanan önerilerin yüzdesi.
- Tekrarlayan sorunların başarıyla çözülme sayısı.

Bilgi Paylaşımı Göstergeleri

Paydaşlarla paylaşılan rapor sayısı.

Gerçekleştirilen değerlendirme toplantılarının sayısı.

Önceki faaliyetlerden elde edilen dersleri kullanan kuruluşların sayısı.

Kurumsal Öğrenme Göstergeleri

- Değerlendirme sonrasında gerçekleştirilen işlem sayısında iyileşme görüldü.
- Önceki bulgulara dayanarak uygulamaya konulan sürdürülebilirlik önlemlerinin sayısı.
- Ardışık olaylar veya faaliyetler arasındaki iyileşmelere dair kanıtlar.

8.4 Yıllık Spor Takvimlerine Entegrasyon

Sürdürülebilirlik, tek seferlik bir faaliyet olmaktan çıkıp düzenli planlamanın bir parçası haline geldiğinde uzun vadeli etki yaratır.

Belediyeler, spor kuruluşları ve okullar, çevresel eylemleri yıllık spor takvimlerine entegre etmeli ve bunları etkinliklere, yarışmalara, okul faaliyetlerine ve topluluk programlarına dahil etmelidir.

Bu, temel mesajların görünürlüğünü korumaya, katılımı sürdürmeye ve zaman içinde sürdürülebilirlik uygulamalarını kademeli olarak güçlendirmeye yardımcı olur.

8.4 Yıllık Spor Takvimlerine Entegrasyon

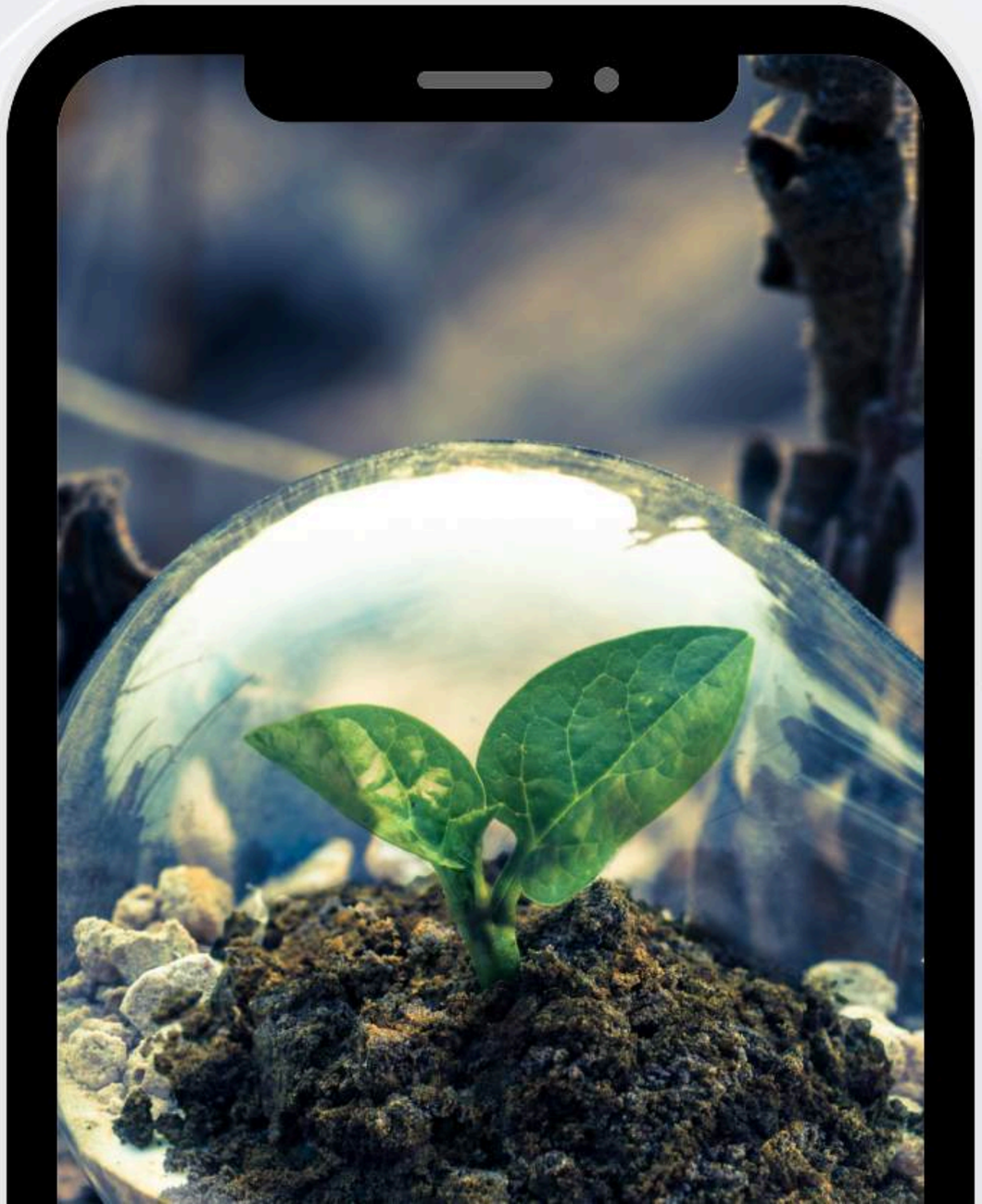
Yıllık spor takvimleri, sürdürülebilir etkinlik yönetimi, atık azaltımı, plastik içermeyen etkinlikler, farkındalık kampanyaları, temizlik çalışmaları, sürdürülebilir ulaşım, okul yarışmaları, gönüllü programları ve biyoçeşitlilik faaliyetleri gibi pratik eylemleri içerebilir.

Organizasyonlar, yıllık birkaç sürdürülebilirlik hedefi belirlemeli, bunları temel spor faaliyetleriyle ilişkilendirmeli, sorumluluklar atamalı ve ilerlemeyi izlemelidir.

Sürdürülebilirliğin düzenli spor planlamasının bir parçası olarak kalması ve zaman içinde gelişmesi için izleme ve değerlendirme de önceden planlanmalıdır.

Pratik Öneriler

1. Yıllık spor programları ve etkinlik takvimleri hazırlanırken sürdürülebilirlik hedeflerini de göz önünde bulundurun.
2. Her ana spor dalını en az bir çevre bilinci veya sürdürülebilirlik eylemiyle ilişkilendirin.
3. Planlama aşamasında sürdürülebilirlik önlemlerine ilişkin sorumlulukları ve kaynakları belirleyin.
4. Yıl boyunca izleme, değerlendirme ve inceleme faaliyetlerini planlayın.
5. Önceki deneyimlerden yararlanın ve çevresel eylemleri birbirini izleyen yıllık döngülerde kademeli olarak genişletin.

Örnek / iyi uygulama

Bir belediye, yıllık spor takvimine sürdürülebilirlik önlemlerini entegre ederek, her büyük spor etkinliğinin en az bir çevresel bileşen içermesini sağlıyor. Bahar etkinlikleri topluluk temizliği faaliyetlerini içerirken, yaz etkinlikleri yeniden kullanılabilir su şişelerini ve atık azaltımını teşvik ediyor, sonbahar etkinlikleri sürdürülebilir ulaşıma odaklanıyor ve kış etkinlikleri çevre eğitimi atölyelerini kapsıyor.

Sürdürülebilirlik eylemleri tek bir kampanyada yoğunlaştırılmak yerine yıl boyunca dağıtıldığı için, katılımcılar çevresel mesajlara ve katılım fırsatlarına tekrar tekrar maruz kalırlar. Bu, uzun vadeli farkındalığı güçlendirir ve sürdürülebilirliğin yerel spor kültürünün düzenli bir unsuru olarak yerleşmesine yardımcı olur.

Önerilen Entegrasyon Göstergeleri

Planlama Göstergeleri

1

- Yıllık spor etkinliklerinin sürdürülebilirlik eylemlerini içerme yüzdesi.
- Planlanan çevre bilinci etkinliklerinin sayısı.
- Yıllık planlara dahil edilen sürdürülebilirlik hedeflerinin sayısı.

Uygulama Göstergeleri

2

- Yıl içinde hayata geçirilen sürdürülebilirlik faaliyetlerinin sayısı.
- Çevre faaliyetlerine katılan katılımcı sayısı.
- Düzenlenen gönüllü çevre girişimlerinin sayısı.

Sürekli İyileştirme Göstergeleri

3

- Planlanan eylemlerin tamamlanma yüzdesi.
- Önceki değerlendirmelere dayanarak yapılan iyileştirmelerin sayısı.
- Yıllar boyunca sürdürülen sürdürülebilirlik önlemlerinin sayısı.

Kurumsallaşma Göstergeleri

4

- Yıllık sürdürülebilirlik eylem planının varlığı.
- Sürdürülebilirlik girişimleri için kaynak tahsisi.
- Etkinlik planlama süreçlerine sürdürülebilirlik gerekliliklerinin dahil edilmesi.
- Uygulama sürecine dahil olan departman veya kuruluş sayısı.

8.5 Yıllık Spor Takvimlerine Entegrasyon

Sürdürülebilirlik girişimlerinin uzun vadeli değeri, başarılı yaklaşımların diğer kuruluşlarla paylaşılması ve onlar tarafından benimsenmesiyle artar.

Aktarım, faaliyetlerin birebir kopyalanması anlamına gelmez. Belediyeler, okullar ve spor kuruluşları, iyi uygulamaları kendi kaynaklarına, kapasitelerine ve yerel ihtiyaçlarına uyarlamalıdır.

GreenMascot Araç Seti, farklı spor dallarında ve yerel bağlamlarda kullanılabilecek esnek araçlar, şablonlar, kontrol listeleri ve eğitim kaynakları sağlayarak bunu destekler.

Pratik bir transfer süreci şunları içerebilir:

Ortaklıklar, başarılı aktarım ve yaygınlaştırmada önemli bir rol oynar. Belediyeler, okullar, spor kuruluşları, çevre örgütleri ve topluluk grupları deneyim alışverişinde bulunabilir, ortak etkinlikler düzenleyebilir ve sürdürülebilirlik eylemlerinin uygulanmasında birbirlerini destekleyebilirler. Akran öğrenimi ve ağ oluşturma, yeni uygulamaların tanıtılması için gereken çabayı genellikle azaltır ve başarılı uygulama olasılığını artırır. Kuruluşların başarılı girişimlerini belgelemeleri ve mümkün olduğunca materyalleri erişilebilir hale getirmeleri teşvik edilmektedir. Şablonların, eğitim kaynaklarının, iletişim materyallerinin ve edinilen derslerin paylaşılması, diğer kuruluşların yaygın zorluklardan kaçınmasına ve uygulamayı hızlandırmasına yardımcı olabilir.

1. Başarılı bir girişim, araç veya uygulamayı belirlemek.
2. Yerel bağlamla olan ilişkisinin değerlendirilmesi.
3. Faaliyetin yerel ihtiyaçlara ve mevcut kaynaklara uyarlanması.
3. Yaklaşımın pilot uygulama yoluyla test edilmesi.
4. Sonuçların izlenmesi ve değerlendirilmesi.
5. Temel izleme verileri
6. Öğrenilen dersleri diğer kuruluşlar ve paydaşlarla paylaşmak.

Nihai hedef, sporu çevresel farkındalık, davranış değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma aracı olarak aktif bir şekilde kullanan belediyeler, okullar ve spor kuruluşlarından oluşan büyüyen bir topluluk oluşturmaktır.

Pratik Öneriler

1. Daha büyük ölçekli girişimlere geçmeden önce, küçük ve kanıtlanmış uygulamaları hayata geçirerek başlayın.
2. Araçları ve faaliyetleri doğrudan kopyalamaya çalışmak yerine yerel gerçeklere uyarlayın.
3. Diğer belediyeler, spor kuruluşları, okullar ve çevre paydaşlarıyla ortaklıklar kurun.
4. Mümkün olduğunca eğitim materyallerini, edinilen dersleri ve uygulama deneyimlerini paylaşın.
5. Etkiyi göstermek ve daha geniş çaplı benimsenmeyi teşvik etmek için izleme ve değerlendirme sonuçlarını kullanın.

Örnek / iyi uygulama

Bir belediye, gönüllü çevre ekiplerini, atık ayrıştırma önlemlerini ve çevre bilinci faaliyetlerini içeren sürdürülebilir bir spor etkinliği modelini başarıyla uygulamaya koydu. Sonuçların değerlendirilmesi ve belgelenmesinin ardından belediye, şablonlarını, kontrol listelerini ve edindiği dersleri komşu belediyelerle paylaştı.

Komşu belediyeler, yaklaşımı kendi etkinliklerine ve yerel koşullarına uyarlıyor. Uygulama bölgeler arasında farklılık gösterse de, temel sürdürülebilirlik ilkeleri aynı kalıyor. Zamanla, birden fazla belediye benzer yaklaşımları benimseyerek genel çevresel etkiyi artırıyor ve işbirliği ve bilgi alışverişi için fırsatlar yaratıyor.

Önerilen Transfer Göstergeleri

Benimseme Göstergeleri

1

- Araç setini kullanan belediye sayısı.
- Sürdürülebilirlik önlemlerini benimseyen spor organizasyonlarının sayısı.
- Araç seti etkinliklerini uygulayan okul sayısı.
- Belirlenen iyi uygulamaları kopyalayan kuruluşların sayısı.

Bilgi Paylaşımı Göstergeleri

2

- Dışarıya paylaşılan araç seti kaynaklarının sayısı.
- Düzenlenen ağ oluşturma veya deneyim paylaşımı etkinliklerinin sayısı.
- Akran öğrenimi faaliyetlerine katılan kuruluş sayısı.

Ölçeklendirme Göstergeleri

3

- Faaliyetlerin sayısı, başlangıçtaki hedef grubun ötesine genişletildi.
- Ulaşılan yeni topluluk sayısı.
- Uygulamanın hayata geçirilmesini desteklemek amacıyla oluşturulan ortaklık sayısı.
- İlk uygulamaya geçildikten sonra sürdürülen sürdürülebilirlik eylemlerinin sayısı.

Etki Göstergeleri

4

- Tekrarlanan eylemlerin sonucunda ortaya çıkan çevresel iyileşmelere dair kanıtlar.
- Yeni hedef gruplar arasında davranış değişikliğine dair kanıtlar.
- Araç seti kaynaklarının ilk uygulamadan sonra da kullanılmaya devam edilmesi.
- Sürdürülebilirlik eylemlerini yıllık planlama süreçlerine entegre eden kuruluşların sayısı.

Kaynaklar

- **Avrupa Komisyonu. (2023). Sporun Avrupa Yeşil Mutabakatı'na Katkısı: Spor Sektörü Rehberi.**
- **Avrupa Komisyonu, Eğitim, Gençlik, Spor ve Kültür Genel Müdürlüğü. (2023). Sporun AvrupaYeşil Mutabakatı'na Katkısı: Bir Spor Sektörü Rehberi. Avrupa Birliği Yayın Ofisi. https://doi.org/10.2766/809359**
- **Bu alt bölümde sunulan "Kentauros Dağ Kampı" örneği, GreenMascot Belgeleri deposunda bulunan Yunanistan İyi Uygulamalar koleksiyonundan alınmıştır.**
- GreenMascot projesine ait diğer materyaller ve iyi uygulama örneklerine **GreenMascot Belgeleri** deposundan ulaşılabilir: https://greenmascot.eu/documents/
- GreenMascot Projesi. (2026). Aktivite 1.2 – Kapasite Değerlendirmesi. Sporda ve spor aracılığıyla sürdürülebilirlik için kurumsal roller, işbirliği ihtiyaçları ve yerel kapasiteler konusunda paydaş istişareleri.
- GreenMascot Projesi. (2026). Uluslararası Toplantı ve Dünya Kafe, Constanța, Romanya, 5 Mart 2026. Yerel yönetimler, spor kuruluşları, okullar ve çevre örgütleri arasındaki işbirliğine dair proje kanıtı.
- Interreg NEXT Karadeniz Havzası Programı (2021–2027). **Karadeniz Havzasında iklim direnci, çevre koruma, biyoçeşitlilik ve kirliliğin azaltılması için program çerçevesi ve öncelikleri.**
- Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu. **Karadeniz Çevresi.** Karadeniz'i etkileyen kirlilik, ekosistem bozulması ve çevresel baskılar hakkında bölgesel bilgiler.
- Karadeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Komisyonu. **Karadeniz'in Çevresel Korunması ve Rehabilitasyonu için Stratejik Eylem Planı.**

Kaynaklar

- GreenMascot projesinin iyi uygulama örnekleri ve destekleyici materyallerine **GreenMascot Belgeleri** deposundan ulaşılabilir: https://greenmascot.eu/documents/
- Çevre Dostu Sporlar – Spor ve Doğa Eğitimi Programı (Erasmus+ Projesi).
- Avrupa Komisyonu, Sporun Avrupa Yeşil Mutabakatı'na Katkısı: Spor Sektörü Rehberi (2023).
- GreenMascot Projesi – Tüm ortaklardan iyi uygulama örnekleri.
- Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC). Spor İçin Plastik Oyun Planı (2021).
- Union Cycliste Internationale (UCI). UCI Sürdürülebilirlik Yönergeleri (2021).
- Dünya Atletizm Federasyonu, Sürdürülebilirlik Stratejisi 2020–2030.
- Hautbois, C., & Desbordes, M. (2023). Sporda Sürdürülebilirlik: Spor, Sorunun Bir Parçası... ve Çözümün de Bir Parçası.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (2025–2028). Moldova Cumhuriyeti'nde İklim Eylemi için Kapasite Geliştirme. Proje, yerel yönetimler ve sektörel paydaşlarla işbirliği de dahil olmak üzere, iklim eylemi için daha güçlü kurumsal kapasite, teknik uzmanlık ve koordinasyonu desteklemektedir.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı. **EU4Climate – Moldova Cumhuriyeti.** Program, iklim politikası uygulaması, izleme ve sektörel çevresel sorumluluklar konusunda ilgili paydaşlar için kapasite geliştirme ve eğitim faaliyetlerini içeriyordu ve kurumsal eğitim konusunda aktarılabilir bir örnek teşkil ediyordu.